Lodzer Tageblat № 89

Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem.

פרייז 15 גראשען

לאדזער טאגעבלאט

היינט 6 זייטען

רעדאקציע און אדמיניסטראציע: פיעטריקאווער 16. טעלעפאנען פון: רעדאקציע 100-57, פון אדמיניסטראציע 100-47

מיטוואך, ז׳ ניסן תרצ״ב | 13 kwietnia 1932 | 25-טער יאהרגאנג

פּריסטאר, סלאוועק און בארטעל אין קריניצע

האלטען אפּ וויכטיגע פאליטישע קאנפערענצען

עס האלט פאר א נייער רעקאנסטרוקציע פון קאבינעט

װ א ר ש א 12 אפּריל (טעלעפאניש פון אונזער קארעספ.) מען רעדט וואס אמאל אפטער וועגען שריט פון ב. ב. צו דערנעהנטערען זיך מיט דער לינקער אפּאזיציע. געכטען האט מען בריית ארומגערעדט דאס ארויספאהרען פון פרע-זעס סלאוועק קיין קריניץ, וואו עס וויילען איצט פרעמיער פּריסטאר און באר-טעל. אין קריניץ וועט איצט זיין א נייער צוזאמענפאהר פון רעגירונגס-מענער וועגען פעסטשטעלען נייע ליכט-ליניען פאר דער רעגירונגס-פּאליטיק.

מען רעדט פיל וועגען א רעקאנסטרוקציע פון קאבינעט. דער ארבייטס-מיניסטער הובּיצקי זאל ווארשיינליך אראפּ אין דימיסיע און אויף זיין ארט אל קומען רוזנאווסקי, דירעקטאר פון ווארשאווער קראנקען-קאסע, א שיואגער פונם דירעקטאר פון דער לאדזער קראנקען-קאסע, לאפּושאנסקי. אין די קרייזען פון די לינקע לייטנט מען עונטשידען אפּ, אז זיי זאלען איינגעהן אויף א ווערכען עס איז פאקט מיט דער איצטיגער רעגירונג, ארויסגעהענדיג פון דער הנחה, אז אזוי לאנג, ווי עס וועט נישט געענדערט ווערען דער רעגירונגס-סיס-טעם, וועט די לינקע אפּאזיציע נישט אונטערהאנדלען.

עס איז נאך נישט בעוואוסט ווען מארשאל פּילסודסקי קומט צוריק קיין פּוילען

װארשא (טעלעפאניש) לויט די ידיעות, וואס קומען אן קיין ווארשא וועט מארשאל פּילסודסקי צוריקקומען קיין פּוילען דורך רומעניען. ווארשיינליך וועט ער זיך אויפהאלטען אין בוקארעסט, אזוי, אז עס איז נישט בעוואוסט, ווען דער מארשאל וועט זיין צוריק אין ווארשא.

בריסק אונטערן וואסער

בריסק (יטא טעלעפאניש) דער בוג איז ארויס פון די ברעגעס און פערגאסען די פארשטאט און אלע נידעריגערע גאסען. די בעפעלקערונג איז עוואקואירט געווא-רען פון די בעדראהטע ערטער. די רע-טונגס-אקציע ווערט געפיהרט זעהר ענער-גיש.

די ארבייטסלאזיגקייט פער-קלענערט זיך

װ א ר ש א, 12. אפּריל (טעלעפּ.) די צאהל-ארבייטסלאזע אויפ׳ן שטח פון גאנץ פּוילען האט בעטראפען דעם 9. ד.ח. 348.749. פאר דער לעצטער וואך האט זיך די ארבייטסלאזיגקייט פערקלענערט מיט 4005 מאן.

דייטשער באטשאפטער צייטווייליג פערלאזט ווארשא

װ א ר ש א, 12. אפּריל (טעלעפּ.) דער דייטשער באטשאפטער פאן מאלט-קע איז אויף איניגע טעג אפּגעפאהרען פון ווארשא. עס פערטרעט איהם ראט פאן רינטעלן.

הינדענבורג׳ס נייעסטע אויפנאהמע אין זיין ארבייטס-צימער.

א דארף אין פלאמען

ט א מ א ש א װ, 12. אפּריל (טעלעפּ.) אין דארף שעלצע, אפּאטשנער פּא-וויאט, איז ענטשטאנען א שריפה אין די בנינים פון יוזעף באצעק. צוליב׳ן שטארקען ווינד האבען זיך די פלאמען שנעל אריבערגעטראגען אויף די שכנות׳-דיגע הייזלעך און דאס גאנצע דארף איז אוועק מיט׳ן רויך. עס זענען אפּגע-בר ענט געווארען 21 גוריעטע הייזער. דער היזק איז א גרויסער, די סטאראסט-ווע האט בעשלאסען קומען צו הילף די נשרפים.

הענדלער מיט לעבעדיגער סחורה ביי דער ארבייט

ראדאם, (טעלעפאניש) די יונגע מיידלעך יאנינא ווראָווסקא און קא-זשמיערא אשעצקא זענען נעלטען ארויס פון דער היים און מעהר נישט צוריק-געקומען. מען רעכענט, אז זיי זענען געפאלען אלס קרבן פון האנדעל מיט לע-בעדיגע סחורה.

קיין נאפט-מאנאפּאל וועט נישט זיין

װ א ר ש א, 12. אפּריל (טעלעפּ.) אין שייכות מיט די קלאנגען וועגען א נאפט-מאנאפּאל, וואס זאל פערפאכטעט ווערען אן אויסלענדישער פירמע, איז די האלב-אפּיציעלע „איסקרא״-אגענטור בעפולמעכטיגט אפּצולייקענען די דאָ-זיגע קלאנגען.

רוסישער באטשאפטער ביים אויסערן-מיניסטער

װ א ר ש א, 12. אפּריל (טעלעפּ.) דער וויצע-מיניסטער בעק האט היינט אויפגענומען דעם רוסישען באטשאפטער אוויסיענקא, דעם באטשאפטס-ראט בא-ריס פאדאלסקי און מיליטער-אטאשע לעפין.

אחרי מחלה כבדה וממושכה גוע ויאסף אל עמיו בעלי האהוב אבינו היקר והלא נשכח אחינו גיסנו ודודנו

נ״ע קאפעל ב״ר צבי דוב ז״ל פיינבערג

בשנת ה-62 לימי חייו

הלוי׳ תהי׳ היום, יום ד׳, ז׳ ניסן תרצ״ב בשעה 2 אחה״צ מבית האבל רחוב זאוואדזקא 44

השרויים בצער עמוק: משפחתו המתאבלת.

נאך לאנגע און שווערע ליידען איז געשטארבען אין עלטער פון 60 יאהר מיין ליבע פרוי, אונזער טייערע און אונפערגעסענע מוטער

נ״ע נחמה ראזענבערג

(געבוירען שפּיגעל)

די לויה קומט פאר היינט, מיטוואך, ד. 13. אפּריל 1932 1 א זייגער נאכמ. פון טרויער-הויז גרינער מארק 6, וועגען וואס עס טיילען מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע פאמיליע.

אונגארישער וויין פון 3.25 זל.

אונגארישער וויין פון די בעסטע אונגארישע „HEDJELO" קעלערייען SATORALSAUJHELY אין ארגינעלע פּאקונג, וועלכע זענען בעוואוסט מיט זייער הויכער קוואליטעט, האבען מיר בע-קומען דעם אלייז פערקויף אויף גאנץ קאנגרעס פּוילען אויך אלע סארטען ווינען פון אונזער אייגענער אויסארבייטונג.

כשר לחג הפסח

עמפּפעהלט די פירמע

Skład Win i Miodu

CH. SZULDENREIN

WARSZAWA,

Franciszkańska 11, tel. 11-24-93.

אין לאדז בעקומט מען ביי נוטמאן, פל. וואלנאשטשי 11.

אזהרת ועד הרבנים

היות מען האט אונז דעם ועד הרבנים דפּה פארגעשטעלט א הכשר אויף יום טוב׳דיגען צוקער אונטערגעשריבען פון א געוויסען נחמן דוד, דעריבער געפינט דער ועד הרבנים פאר א חוב מודיע צו זיין ברבים, אז דער נחמן דוד איז קיינמאל פון דער היגער קהלה נישט אנערקענט געווארען אלס מורה הוראה און איבערהויפּט דארף יעדער יוד וויסען, אז א הכשר אויף צוקער של פּסח קאן נאר געבען דער רב, וועלכער איז אליין געוועזען אין דער פאבריק און געזעהען, אז דער צוקער ווערט געמאכט לשם פּסח דעריבער האט דער אויבענדערמאנטער הכשר נישט קיין ווערט.

ועד הרבנים דפּה לאדז

(חותם)

ב״ה

מודעה מועד הרבנים דפּה

מיר מאכען בעקאנט, דאס אזוי ווי אלע יאהר האבען מיר אויך דאס יאהר ארויסגעשיקט אין די זאלץ-קאפּאלניע מענשען, וואס זענען געשטא-נען און אכטונג געגעבען מתחלת השתינה ביז עס איז אנגעקומען קיין לאדז. נאר מען דארף אכטונג געבען, דאס אויף יעדען זאק, זאל זיך געפינען א הכשר מיט דעם חותם פון ועד הרבנים, די הכשר-פּלעטלעך זענען אדורכגעצויגען מיט די פּלאמבע פון די קאפּאלניע.

ועד הרבנים דפּה לאדז.

אויפפאדערונג.

איך פאדער אויף צום לעצטען מאל דעם הערן יחזקאל זילבערבערג, צעגעלניאנא 17 צו קומען היינט פון 3-4 נאכמיטאג צו דעם מורה הוראה ר׳ מרדכי ניסן קרול. אין פאלס ווען נישט נעם איך אראפּ פון מיר יעדע פערנטווארטליכקייט פאר ווייטערדיגע פאלגען

יחיאל שיינזילבער, זיצלאנא 48.

Wykwalifikowana

nauczycielka

przygatawia do egzaminów w zakresie 8-miu klas gimnazjum. Oferty zgł. w admin. „Lodzer Tag." sub. „wykwalifikowana"

צו פערמיטען

פערשידענע האנדעלס-לאקאלען, ווי אויך צוויי וואוינונגען 1 צימער און קיך און 3 צימער און קיך. אינפארמאציעס: פיעטריקאווער 17 № אין דער הויז-אדמיניסטראציע. 1654

Dr. Wołkowyski

צעגיעלניאנא 4

טעלעפאן 216-90

ספּעציאל-ארצט פאר הויט ווענערישע קראנק-הייטען און מענער-שוואכע. אלע-ארט אנאליזע עלעקטראטעראפּיע, בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראלען נעמט אן פון 9–2, און פון 5–9 אווענד. בעזונדער ווארטע-זאל פאר פרויען.

בעקאנטמאכונג.

מיר מאכען בעקאנט, אז דער

אמבולאטאריום

ביי „מחזיקי-חולים"

קילינסקיעגא 120, טעלעפאן 152-65

איז שוין געעפענט געווארען דעם 13. אפּריל ד. י. עס וועלען אורדינירען דאקטוירים פון אלע ספּעציא-ליטעטען. קראנקע ווערען אנגענומען ביז 7 א זייגער אווענד. ס׳ווערען אויך ערלעדיגט אלע אנאליזען און אויך וויזיטען אין שטאט. כלים פאר קראנקע ווערען ארויסגעבארגט. וועגען משמורים מוז מען מעלדען ביז 7 א זייגער אווענד.

די פערוואלטונג.

מצות

פון דער בעקעריי ביי דער בעוואוסטער ציקערניע

ש. מיצענמאכער,

פיעטריקאווער 166, טעל. 191-13

וואלטשאנסקא 160, טעל. 201-58

אונטער דער השגחה פון לאדזער ראבינאט מאכט בעקאנט דער ג׳ קונדשאפט, דאס זי עמפפעהלט די בעסטע מעהלען און די שענסטע דינע מצות

צו קאנקורענץ פרייזען!

Dr. Józef Kon

ספּעצ. פון קינדער-קראנקהייטען

האט זיך איבערגעצויגען

אויף אל. קאשטשושקי 3, טעל. 144-84

טיול-גארדינען

מיט פילעי לעצטע מאדע פיהרט אויס ביליג בלייוויים. זאוואדזקא 27, לינקס ג-טער שטאק.

די מאשין-מצות

פון דער מעכאנישער בעקעריי

ביי דער בעוואוסטער צוקערניע

נ. ווינבערג

אונטער דער השגחה פון יאנאווער רב

38 פיעטריקאווער 38, טעלעפאן 143-82.

מאכט בעקאנט דער ג׳ קונדשאפט, אז צוליב די קא-לאסאלע בעשטעלונגען, ווערט געבעטען וואס פריהער צו קומען נאך מצות, כדי אזוי ארום צו קענען ליוט׳ן וואונש צופרידענשטעלען

קאנקורענץ-פרייזען!

בעמערקונג: די מצות און מצה-מעהל ווערען געפאקט און פערזיעהן מיט אונזער פירמע, אלע בעשטעלונגען ווערען אפּגעשיקט א היים.

אמבולאטאריום

פאר אקושעריע און פרויען-קראנקהייטען ביי דעם קליניק

נ. נארגאווא 13

איז טעטיג פאר אומבעמיטעלטע קראנקע טעגליך פון 10 ביז 11 פריה.

כטארשי פעלדשער

B. Joskowicz

שטעלט פּאקען טעגליך מיט פרישע קראוויאנקע און גיט אויך ארויס שוויאדעצטוועס

פּולנאצנא Północna 4 טעלעפאן 141-86

נעמט אן פון 8–11 און פון 4–6 א זייגער אווענד.

מורא'דיגע וואולקאן-קאטאסטראפע און ערד-ציטערנישען

דריי וואולקאנען פערשיטען מיט שטיינער און גליהענדען אש שטח פון 700 קילאמעטער איז ארגענטינא, טשילי און אורוגוואי

גאנצע פראווינצען פערגיפטעט פון וואולקאן-רויך ; פאדערן גאז-מאסקעס

ניו-יארק (סב.) פון כא.-ט.-יא.-א. רע טשילי קומען אן אלארמירענדע ידיעות וועגען אן'אויסערגעווענליכער קאטאסטראפע וואס האט ארויסגערופען שטעט און דערפער וואס ליגען בײַ די אנדען.

פון זונטאג ביז היינט האבן א גאנצע אנגעווארפן

דריי גרויסע וואולקאנען

פון מיט זייער טעטיקייט: דעסקאבעזאדא לאס יעגאס און טונגוראריצא א'ף ס' צי פערגיג פון די קראטערן זיי בכלל שטייגען, אש און שטיין. די גאנצע קלאפערעי רעדט מען אפילו און וואולקאנישע פאנטאזיא. די אויפרײַסען ווערען בעגלייט פון

אונאויפהערליכע ערד-שטויסען.

זונטאג און מאנטאג האבען אנגעהויבן אויפרייסען א גאנצע רייע אנדערע וואולקאנען און די אנדעס-בערג, וואס זענען שוין זייט הונדערטער יאהרען אויסגעלאשענע. רעקענט געווארען פאר אויסגעלאשענע.

דער שטח, וואס איז ארומגענומען מיט די וואולקאן-אויפרײַסען און ערד-שטויסען ציהט זיך אויף א לענג פון 700 קילאמעטער פון סאנטיאגא ביז קאנצעפציאן. די גאנצע געגענד איז בעדעקט מיט א גראבער שיכט פון וואולקאן-אש. די שטויב-וואלקענס זענען אזוי גע-דיכט, אז

מען דערזעהט נישט די זון. און פיל שטעט האבען די לאמטערנס געברענט א גאנצען טאג

די מענשען געהען אונטער שירמס. אנדערע האבען זיך פערבונדען די גע-זיכטער מיט טיכלעך, כדי נישט אײַנ-צואטעמען דעם אש. אפילו אין מאנט-ווידעא, וואס געפינט זיך 1300 קילאמע-טער פון נאהענטסטען וואולקאן, פאלט א גערינגער שטויב-רעגען.

די טעלעגראפען - פערבינדונגען מיט די ערטער, וואס ליגען און דער נאהענט פון וואולקאנען, איז איבערגעריסען. מען האט מורא, אז עס זענען דארט פאר-געקומען גרויסע מענשען-קרבנות.

די טשילישע רעגירונג האט ארויס-געשיקט

א לופט-עסקאדרע

פאר אבסערוואציע - צוועקען. זי האט אבער געהאט גענוג צו זעהן בעמערקען צו-ליב די געדיכטע שטויב-וואלקענס, וואס פערשטעלען די ערד.

ערטערוויז האט דער שטויב-רעגען גענומען א גרויסן אוועקנעמען פון די שטויב-וואלקענס זענען אזוי גע-דיכט, אז

קאמוניקאציע-שוועריגקייטען

די אויטאס און צוגען קענען זיך נוט רוהרען פון ארט צוליב דער געדיכטער שטויב-שיכט.

פון בוענאס-איירעס מעלדעט מען, אז אויך און די בערג פון פאטאגאניען האט אן'אויסגעלאשענער וואולקאן בעגונט זיין טעטיגקייט. מען האט מורא, אז עס ווע-לען אויפרייסען א גאנצע רייע וואולקאנען אין דרום-טשילי.

און ארגענטינישע דעפארטאמענט ס.ט. ראפאעל האט דער וואולקאן דעסקאבעזא לאקא פערשיט די ערד מיט אן'אש שיכט פון 60 צענטימעטער הויך.

און דער פראווינץ מענדאזא (ארגענ-טינא) האט מען געפוהלט שטארקע ערד-שטויסען.

צוליב דער שטאק-פינסטערניש זענען

די געוועלבער און די באנקען פערמאכט.

אפילו און בוענאס-איירעס ליידט די בעפעלקערונג צוליב דער פערשטויבטער לופט פון דער וואולקאן-לאווע.

פון אוונגינג שטעט און דער פראווינץ מענדאזא זענען אנגעקומען קיין בוענאס-איירעס

אלארמירענדע טעלעגראמען,

וואס פאדערן ארויס דרינגענדע הילף און די ראטונג פון זויער-שטאף-בוטלען און גאז-מאסקעס פאר די פערגיפטעטע פון די גאזען און גאז-מאסקעס פאר דער בע-פעלקערונג און די בעדראהטע פראווינצען.

ניו-יארק (סב.) די אויסגעלאשענע פאטאגאנישע וואולקאנען האבען אנגע-הויבען צו פערשיטען מיט שטיינער און אש-לאווינע. און פונטא ארענאס איז אויסגעבראכען א פאניק. דער רויך דער-גרייכט די פאלקלאנד-אינזלען. די וואל-קענס וואס ווערען געטריבען מיט'ן ווינד, פערדעקען דעם דרום-טייל פון אטלאנ-טיק.

ד"ר לוטער'ס אנקומען קיין באזעל

דער פרעזידענט פון די דייטשער מלוכה-באנק ד"ר לוטער (מיט די בלומען) ווי ער קומט אן נאכ'ן שטאנציאט אין באזעל, ווערענדיג בעגריסט דורכ'ן דייטשן פער-טרעטער אין דער באנק פאר אינטער-נאציאנאלע צאהלונ-גען, ד"ר הילוס.

כינעזער ווילען ווייטער פיהרען מלחמה מיט יאפאן

און יאפאנישע אעראפלאנען מאכען דערווייל אן גרויסע חרבנות צווישען כינעזישען מיליטער

לאנדאן (סב.) די אלכינעזישע קאנפערענץ אין לאיאנג רופט די כינעזי-שע רעגירונג אויסצוניצען אלע דיפלא-מאטישע און קריגס-מעגליכקייטען אויס-צוהאלטען ביז'ן סוף זיין קאמף מיט די וואס ווילען פערניכטען די סוווערני-טעט און צונישט מאכען די טעריטאריאל ארמיניסטראציע גאנצקייט פון כינע, קיין שום קאמפראמיס, וואס וועט זיין אין סתירה מיט דעם דאזיגען ... קען נישט אונטערגעשריבען ווערען.

די דאזיגע רעזאלוציע ווײַזט בולט, אז דער שלום אויפ'ן ווייטען מזרח וועט שנעל נישט צוריקגעקעהרט ווערען.

לאנדאן (סב.) די 19 ארמעע האט היינט אטאקירט די יאפאנישע פאזיציעס און איז אבער אפגעשלאגען געווארען. יאפאנישע עסקאדרעס האבען אנגעמאכט גרויסע היזקות און דער כינעזישער ארמעע.

אויסערגעוועהנליכע זיצונג פון פעלקער-בונד-ראט צוליב'ן דונאי-פראיעקט

גענף 12 אפריל (סב.) אונטער'ן פארזיץ פון טארדיע איז פארגעקומען אן'אויסערגעוועהנליכע זיצונג פון פעלקער-בונד-ראט.

טארדיע האט געהאלטען א רעדע לכבוד דעם פערשטארבענעם פוילישען מיניסטער סאקאל.

דאן האט זיך אנגעהויבען די דיסקוסיע איבער'ן ראפארט פון פינאנץ-קאמיטעט. טארדיע האט ערקלערט, אז די 4 מלוכות, וואס האבען זיך בעטיי-ליגט אין דער לאנדאנער קאנפערענץ האלטען, אז מען דארף דעם ראפארט איבערגעבען זאכקענער. ער לעגט דעריבער פאר אפצולעגען דעם ענין ביז מאי. גראנדי און בילאוו האבען אונטערשטיצט דעם פארשלאג.

מיניסטער זאלעסקי איז גענף

גענף 12 אפריל (סב.) עס איז דא אנגעקומען מיניסטער זאלעסקי.

פון דער בעווייטער ענטוואפנונגס-קאנפערענץ

גענף (סב.) אויף דער ענטוואפנונגס-קאנפערענץ האט דער ערשטער גענומען דאס ווארט איז דער גענעראל-דיסקוסיע ליטווינאוו. ער האט ערקלערט, אז רוס-לאנד האט זיך געשטעלט פאר א ציל צו רעאליזירען אזא סאליראע שלום-ארגאני-זאציע, וואס זאל בעזייטיגען יעטוועדע מלחמה-מעגליכקייט. די רוסישע רעגי-רונג איז געגען דעם, אז די קאנפערענץ זאל נאר דערפיהרען צו בעגרעניצען די ווייטערע בעוואפנונגען אנשטאט זיי צו רעדוצירען.

נאך ליטווינאוו'ן האט גערעדט טארדיע. מארגען המשך פון דער דיסקוסיע.

פרעזידענט-בעריכט וועט פערעפענט-ליכט ווערען אין יוני

פראפ. בראדעצקי צופרידען פון זיין קאנפערענץ מיטן הויך-קאמיסאר

ירושלים, 12 אפריל (יטא) דער עקזעקוטיוו - מיטגליד פראפ. בראדעצקי איז היינט אפגעפאהרען קיין לאנדאן. פאר'ן אפפאהר האט ער געהאט א גע-

שפרעך מיט א פארשטעהער פון יט"א, און וועלכען ער האט ערקלערט, אז ער פאהרט אפ מיט אפטימיזם און צופרי-דען פון דער ענגלישער רעגירונג. פראפ. בראדעצקי האט ווייטער ערקלערט, אז דער הויך-קאמיסאר האט איהם ערקלערט, אז דער פרעזידענט-בעריכט וועט פערטיג ווערען און 2 וואכען ארום, ער וועט אבער פערעפענטליכט ווערען אין חודש יוני. דאס ארויסגעבען סערטיפיקאטען וועט אויך זיין בעפאדערונגען.

טארדיע עפענט וואהל-קאמף

פראנצויזישער פרעמיער הויבט אן דעם קאמף צו פארלאמענט-וואהלען מיט א גרויסער רעדע, וואס ווערט טראנסמיטירט דורכן ראדיא.

לוים גערעטעוועט דאס לעבען פון פראפ. ווייצמאן

פער'סמט זיך בעת'ן עסען אויף א באנקעט

דורבאן (דרום אפריקא) (יטא) אויפ'ן באנקעט וואס איז דא איינגעאר-דענט געווארען דורכ'ן „קרן היסוד", און פראפ. ווייצמאן, זיין פרוי, ד"ר אלעק-סאנדער גאלדשטיין און דרעסינג אנדערע פערגיפטעט געווארען פון נישט פרישע עסענס. זיי אלעמען איז ערטיילט גע-ווארען מעדיצינישע הילף. די לאגע פון פראפ. ווייצמאן און ד"ר גאלדשטיין איז א בעפרידיגענדע, פרוי ווייצמאן ליגט צו בעט, איהר צושטאנד איז נישט קיין שווערער.

געשטארבען וויכטיגער עמיגראציע-טוער

ווארשא (יטא טעלעפאניש) דער ווארשאווער „יעאס" האט דערהאלטען א טעלעגראמע אז אין ניו-יארק איז גע-שטארבען דער בעקאנטער אימיגראציע-טוער מאקס מייערסאהן.

משוגענער דערשיסט א פראפעסאר

געוואלט דער'הרג'ענען שוין מיט 22 יאהר, דעמאלט איז איהם אבער נישט געלונגען

וויען (סב.) היינט מיטאג האט א גייסטיג-קראנקער משוגעלישער שנייד-ער, יאן סאיקופ דערשאסען אויף דער גאס דעם אוניווערזיטעט-פראפעסאר דעם בע-רימטען ספעציאליסט פון מויל-קראנק-הייטען, ד"ר אלעקסאנדער.

כאראקטעריסטיש, אז און יאהר 1910, מיט 2 יאהר צוריק, איז דער זעלבער משוגענער שוין בעשטראפט געווארען פאר ווען ער האט געוואלט דערשיסען דעם פראפ. אלעקסאנ-דער. ער האט זיך ארגינגענומען און זיי-נען, אז ד"ר אלעקסאנדער פערפאלגט איהם כסדר און נאך 22 יאהר, ערגליך, אויסגעפיהרט זיין טייוולאנישען פלאן.

ארעסטירט געוו. אוקראינישען מיניסטער

פאר אנטי-מלוכה'שער אגיטאציע

ראווגע (טעלעפאניש) אויף דער פערארדנונג פון פראקוראר איז ארעס-טירט געווארען נאך א דורעדריגער האוי-גונגס-רעוויזיע דער געוו. אוקראינישער מיניסטער און אינצוגער פערוואלטער פון א קאאפעראטיוו עאגעניוש ארלו-פענקא.

ארלופענקא האט אנטלויפענדיג פון סאוועטן-רוסלאנד קיין פוילען, גענאסען פון אזיל-רעכט און זיך פערנומען מיט אנטי-מלוכה'שע פראפאגאנדע.

די טראגעדיע פון בעריהמטען לופט-פליהער

ניו-יארק (סב.) אלע אנשטרענגונ-גען פון לינדבערג'ן צוריק צו בעקומען זיין קינד האבען זיך נישט איינגעגעבען. רינבאנדיטען האבען צוגענומען די 50 טויזענד דאלאר און שאנטאזשירען ווייטער די עלטערן. די איטנלונקלונגע מוטער איז געפעהרליך קראנק. געלטען האט מען זי איבערגעפיהרט און א פריוואטער ניו-יארקער קליניק.

צוליב דער גרויזאמער סיטואציע האט ... ניו-יארקער צייטונגען אונטערגע-נומען א זאמעל-אקציע אויף א פאנד אפ-צוגעפינען דאס קינד. עס איז נעוואמעלט געווארען 50 טויזענד דאלאר.

די באנדיטען זאלען זיך נוקם זיין צו-ליב דעם, וואס לינדבערג האט איבערגע-געבען דער פאליציי די נומערן פון דאס לאר-באנקנאטען, וואס זענען זיי אויס-געצאהלט געווארען. עס איז נישט אויסגע-שלאסען, אז לינדבערג וועט א צווייט מאל איינצאהלען אויסקויף-געלד.

היינט אימרי-אונגאר-קאנצערט

היינט מיטוואך 8.30 אווענט קומט פאר אין פילהארמאניע דער פורמעה לאגערטאמען-קאנצערט פון 2. אונטערנע-ציאנאלען שאפען-קאנקורס. אויפ'ן היינ-טיגען קאנצערט טרעט ארויס דער בלינ-דער פענאמענאלער פיאניסט אימרי אונ-גאר און די אויסערגעווענליכע ווונא דע-מאיערא.

מארגען דאנערשטאג טרעט ארויס און פילהארמאניע זאל דער אויסערגעווענלי-כער אלעקסאנדער אוגנינסקי.

Dr. med.
I. Wajnberg
Cegielniana 11, tel. 126-02
אינערליכע קראנקהייטען
ספעציאליסט פאר לונגען און הארץ-קראנקהייטען
נעהמט אן אין דערהיים פון 3—5.

STARSZY FELCZER
S. Suszkiewicz
האט זיך איבערגעצויגען אויף
11 Listopada 15 (קאנסטאנטינער)
front II piętro — פראנט 2 שטאק — Tel. 155-45.
בערוהיגט שמערצען פון גאל-שטיינער און נערקאזע.

Dr. Niewiażski
ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און מענער-שוואכע
בעהאנדלונג מיט קווארץ-שטראהלען
און עלעקטרא - טעראפיע אנאליזען.
פאר דאמען ספעציעלער ווארטע-זאל
אנדזשעיא 5, טעלעפ. 159-40
נעמט אן פון 8 ביז 11 פריה, און פון 5 ביז 9 אוו.
זונטאג פון 9 ביז 1 א זייגער נאכמיטאג.

Dr. med. H. Różaner
צוריקגעקעהרט
ספעציאליסט פון הויט- און ווענערישע קראנקהייטען
מענער-שוואכע און קינדערלאזיגקייט
נארוטאוויטשא 9, טעל. 128-98
נעמט אן פון 8—10, 4—8 אוו. זונטאג פון 9—10 פריה.

Dr. med. I. Silberstrom
ספעציאל-ארצט פאר הויט, ווענעריש
און געשלעכטס-קראנקהייטען
ZIELONA 11 TEL. 113-42
נעמט אן פון 4 ביז 8 אוו. זונטאג און חגאות פון 9 ביז 1.

ראצענט
Dr. med. Adolf Falkowski
Dyrektor „Kochanówka"
נערווען- און פסיכישע קראנקהייטען
נעהמט אן פיעטריקאווער 64. וואכענטאג 4
יעדען מאנטאג, מיטוואך און פרייטאג פון 4—6
טעלעפאן 102-62 אין לאדז.

ווינער ארטאפעדישע פראצאווניע
אונטער דער אויפזיכט פון ספעציאליסט דר. לוביטש מאכט לויט גיפס-מאדעלען וקלאדקעס נעגען פלאט-פיס קינסטליכע פיס, ארטאפעדישע גארסעטען און אפאראטען א. ז. וו. האט זיך פון Karola 5 איבערגעטראגען אויף
Piotrkowska 119

ניצשע
פאר
כראניש אנשטעלטען
דרוקעריי-ען און בירא-אנען
עמפפעהלען
די איינציגע אידישע ...
אין לאדז
104
טעל.: 241-24
„גוטענבערג"
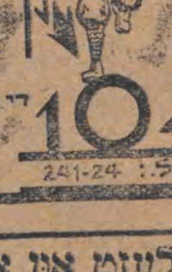

לעזט און אבאנירט דאס
„לאדזער טאגעבלאט"

לאָדז

13 אַפּריל 1932

מיטוואָך ז' ניסן תרצ"ב פ' מצורע

טאָג-כראָניק

פאַלשע 5-ער זל.

(א) ס'האָבען זיך ווידער בעוויזען פאַלשע 5-ער זל. מטבעות. עס איז זייער לייכט צו דערקענען; זיי זענען געמאַכט פון מעטאַל און די אויפשריפט אויף'ן קאַנט איז נישט דייטליך און גרעסער, ווי בעת די עכטע 5-ער זל.

נאַכט-דיזשורען אין די אַפּטייקען

היינט בענאַכט דיזשורירען פאָלגענדע אַפּטייקען: א. פּאַטאַש (פּלאַץ קאָש-טשעלני 10), א. לאַרעמזא (פּאָמאָרסקא 12), ע. מילער (פּעטריקאָווער 46), מ. עפּשטיין (פּעטריקאָווער 225), ז. נאַר-משיצקי (פּושעיאור 59), נ. אַנטאָניע-וויטש (פּאַביאַניצקא 50).

מ'קאָן לעבען, נאָר... מען לאָזט נישט

(א) נעכטען האָבען גנבים זיך אַריינ-געקריגען אין אברהם ווינגער'ס גאַלאַנ-טעריע-געוועלב אויף פּושעשינער 2 און גענומען האָרטען בעל-הבית'עווען.

צום גליק האָבען דורכגעהער בע-מערקט די אונגעבעטענע געסט און גע-מאַכט א טומעל. די העלדען האָבען זיך דערפון דערשראָקען און זענען אַנטלאָ-פען.

יין כשר לפסח

פון דער פירמע „פּראָגרעס"

א באָטשיוקע נומער 6 1.70 זל.

פון לאָדזער האַנדעלס-געריכט

אקצ. געז. קעבש וויל רעגולירען

פירמע „ראַטבערג און אדלער" פערשפּילט די אַפּעלאַציע

(5) אין דעצעמבער 1930 האָט דאָס געריכט ערקלערט אַ אויפגעלאַשטש דער פירמע „ראַטבערג" און אדלער" פון 6 שערפּיענזאַס 2. די אָפּאָזיציע פון מאַקס וועלעל געצעל ראַטבערג נעגען דער אוי-פאַרלאַשטש איז שפּעטער אָפּגעוואָרפען געוואָרען.

דאַן האָט די פירמע זיך געווענדעט צום קריייז-געריכט צו לאָזען אין גאַנג די פאַבריק פון איהן ראַטבערג און פאַ-ביאַניץ און אראָפּצונעמען דעם זיגעל פון לאָקאַל, וואָס עס פערנעמען די פירמעס ווילבערשטיין, יעלינאָוויטש, מאָזעס און אויערבאַך און האָבען דאָרט זייערע סחורות, אויף וועלכע עס קען נישט חל זיין די אויפגעלאַשטש.

דאָס קרייז-געריכט האָט די בּיטע אָפּ-געוואָרפען, דאַן האָט די פירמע אָפּגע-געבען א אַפּעלאַציע, אָבער דאָס אַפּע-לאַציע-געריכט האָט בעשטעטיגט דעם אורטייל פון קרייז-געריכט.

* * *

דאָס געריכט האָט אויך בעטראַכט די בּיטע פון דער פירמע אקצ. געז. אַראָלף קעבש, בעזיצער פון א זאַקען-פאַבריק וועגען ערלויבען איהר זיך אויסצוגלייכען מיט די קרעדיטאָרען.

ענדע דעצעמבער 1931 האָט דאָס גע-ריכט ערטיילט די פירמע קעבש א נאָר-זאָר. לויט'ן צוגעשטעלטען בילאַנס האָט מען געקענט אָננעמען, אַז די פירמע וועט זיך אויסוויקלען פון די חובות, אָבער צוליב'ן פערשאַרפטען קריזיס אין דער זאָקען-אינדוסטריע האָט זיך די לאַגע פון דער פירמע שטאַרק פערערגערט און זי איז געווען געצוואונגען זיך צו ווענ-דען צום געריכט וועגען א אויסגלייך. די פירמע וויל רעגולירען אויף 40 פּראָצ. אָהן קאָסטען.

צוליב דעם, וואָס איינינע קרעדיטאָ-רען זענען געגען די פאָרגעלעגטע בעדינגונגען האָט דאָס געריכט דעם ענין אָפּגעלעגט.

א באָטשענקי וויין № 7 כשר לפסח פון דער פירמע „פּראָגרעס" 1.90 זל.

מאָרגען — אַפּעלאַציע פּראָצעס

פון דער לאָדזער פּאָבאָר-אַפּער'ע

(§) מאָרגען קומט פאָר אין וואַר-שעווער אַפּעלאַציע-געריכט דער פּראָ-צעס פון דער בעקאַנטער פּאָבאָר-מאַ-כערין בוטשקאָווסקאַ און די היגע אינדוסטריעלער ווי: טאָויבע, צעלס-נער, אייזנער, סערעיסקי און טעאָדאָר שטייגער. דער פּראָצעס וועט דויערען 2 טעג.

פרוי פיהרט... א פּאָרנאָגראַפישע קאָרעספּאָנדענץ

ווערט פערמשפּט אויף 3 וואָכען אומבעדינגטען אַרעסט

(§) די 50-יעהריגע העלענא פּאַטשערין האָט פון נייעיאָהר אָן פּס"ד בעקומען בריף אויף דער פּאָסט. אין די בריף האָט זיך דער „אויטאָר" אויסגעדריקט איך זעהר נישט קיין מאָראַלישען אופן. אויפ'ן אדרעס פון די פאָסטערין איז איהר 19-יעהריגער טאָכטער. ווען די בריף האָבען נישט אויפגעהערט אָנקומען, האָט זי געמאָלדען דער פּאָליציי, וועלכע האָט פעסטגעשטעלט, אַז דער שרייבער איז די 23-יעהריגע אַננאַ שחוידערסקאַ. נעכ-טען איז זי געשטאַנען פאַר'ן געריכט און איז פערמשפּט געוואָרען אויף 3 וואָכען אומבעדינגטען אַרעסט.

א סטרוזש, וואָס וויל נישט עפענען דאָס טויער

(§) פאַר'ן שטאָטישען געריכט איז נעכטען געשטאַנען דער סטרוזש סטאַני-סלאַוו מאַטיעשאַלעק אויף וואַסאַקאַ 19, ווערענדיג אָנגעקלאָגט פאַר נישט וועלען עפענען דאָס טויער נאָך 11, אַזוי, אַז די לאָקאַטאָרען, וואָס פערשפּעטיגען זיך דראָהט איבערצונעכטיגען אויף דער גאַס.

דער סטרוזש האָט זיך פערטיידיגט, אַז דאָס עלעקטרישע גלעקעל פונקציאָ-נירט נישט נאָרמאַל, אַזוי, אַז ער ווייס נישט, ווערעס שטעהט פאַר'ן טויער.

דער „אָריגינעלער" סטרוזש איז בע-פרייט געוואָרען. דער ריכטער האָט איהם אָבער אויפמערקזאַם געמאַכט, אַז להבא, אויב דאָס וועט ווידער פאָרקומען, וועט ער שטרענג בעשטראָפט ווערען.

ווילט איהר האָבען א פרעהליכען פסח, קויפט נאָר ביי די גוט בעקאַנטע ווייַן פירמע „פּראָגרעס"

פאַר פערשפּרייטען קאָ-מוניסטישע אויפרופען

(§) דאָס קרייז-געריכט האָט נעכטען פאַר פערשפּרייטען קאָמוניסטישע אויפ-רופען, פערמשפּט וויקטאָר וואַזינסקי'ן אויף 3 יאָהר תפיסה און דושעלעצינא אויף 4 יאָהר, פערלוישענדיג די שטראָף אויף אויסבעסערונגס-הויז.

א קונציג שטיקעל אַרבּייט פון „שאַפּענפעלער'ס"

אַרויסגע'גנב'עט גאָלדענע זייגערס פאַר 2500 זל.

(§) עהרענבכטען איז צום יובּילערען געשעפט פון פּאַוועל קלעטסעל אויף פּיעטריקאָווער 118 צוגעפאָהרען אַן אויטאָ, פון וועלכען ס'איז אויסגעש-טיגען א עלעגאַנט געקליידעט פּאָרל און אַריין אין געשעפט.

דער עלעגאַנטער הער האָט פער-לאַנגט, מ'זאָל איהם ווייזען א גוטען טאַשען-זייגער, די דאַמע ווידער, האָט פערלאַנגט מ'זאָל איהר ווייזען עפּיס פּרישעס, ביז עס האָט זיך אויפ'ן טיש געפונען כמעט דער גאַנצער לאַגער.

קורץ נאָכדעם האָט דאָס פּאָרל ערקלערט, אַז די סחורה געפעלט זיי נישט און זיי זענען צוריק אַרויס פון געשעפט, אריינגעזעצט זיך אין אויטאָ און אָפּגעפאָהרען.

ערשט ביים איינפּאַקען די סחורה, האָט קלעטסעל דערזעהן זיין בראָך, אַז איהם פעהלט עטליכע פּוטעראַלען מיט 32 זייגער'ס פאַר 2500 זל. ער האָט באַלד מודיע געווען דעם אויס-פאָרשונגס-אַמט, היות אָבער ער האָט אין פער-בּרעכער אַלבּום נישט געקענט דערקע-נען די „קונים" און ער ווייסט אויך נישט דעם נומער פון אויטאָ, איז דער פּאָליציי ביז איצט נישט געלונגען צו פאַלען אויף די שפּורען פון די עלע-גאַנטע „שאַפּענפעלערס".

צוליב'ן טראַמוויי-שטרייק

יור. יונגערמאַן פער'משפּט אויף 4 חדשים תפיסה

(א) פאַר'ן שטאָטישען געריכט איז געשטאַנען דער 21-יעהריגער סענגער גערבּאַטש, ווערענדיג בעשולדיגט, אַז דעם 22 יאַנואַר, בעת'ן טראַמוואַי-שטרייק האָט ער אויף קאָנסטאַנטינער גאַס אַריינ-געוואָרפען שטיינער און זלמן בּאַרט-שטיין'ס אויטאָס, פון וועלכען ס'זענען אויסגעהאַקט געוואָרען איינינע שויבען. גערבּאַטש איז פערמשפּט געוואָרען אויף 4 חדשים תפיסה.

אַרעסטירט א פרוי — אַנ'אָנפיהרערין פון א באַנדיטען באַנדע

(ב) אויפ'ן שטח פון פּעטריקאָווער און טאָמאַשאָווער פּאָוויאַטען האָט לעצטענס אָנגעוואָרפען א שרעק אויף דער בע-פעלקערונג א גוט אָרגאַניזירטע באַנדי-טען-באַנדע, וואָס האָט אויסגעפיהרט א ריי אָנפאַלען און איינברוכען. עהרגעס-טען איז פּאָליציי געלונגען צו כאַפּען א געוויסע עווא קאָפּיטקאַ פון ראָספּשאַ, וואָס איז געווען די אָנפיהרערין פון דער דאָזיגער באַנדע.

די איבּריגע מיטגלידער פון דער באַנ-דע ווערען געזוכט.

אויפגעבראָכען א חאַנט און אַרויסגענומען א קאַסעטקע מיט געלד און פּאָסט-מאַרקען

פאַר 2 טויזענד זלאָטעס

(§) אין שלנישען לעדיגען לאָקאַל, וואָס גרענעצט זיך מיט טאַרעאויש ראָ-גאָוסקי'ס פּאַפּיראָסען-געשעפט אויף טראַגוטאַ 5 האָבען זיך אַריינגעקריגען אומבּאַקאַנטע און אַרורכהאַקענדיג די וואַנט האָבען זיי צוגענומען סחורה און די קאַ-סעטקע מיט געלד און פּאָסט-מאַרקען אויף 2000 זל.

ציהט אראָפּ פון א דורכגעהער א פּאַלטאָ אין מיטען גאַס

דער דרייסטער רויבער איז אַרעסטירט געוואָרען

(א) ביים רוג לומאַנאָווסקי און קלינוקי גאַסען איז צום דורכגעהענדען סוחר חיים פרידלענדער (לומאַנאָווסקי 11) צו א פאַרשוין אויז, האַלטענדיג אין האַנד א אייזערן הענטעל, האָט ער פערלאַנגט פון פרידלענדער'ן, אַז ער זאָל איהם געבען געלד, אָדער דעם פּאַלטאָ, וואָס ער טראָגט אויף זיך. ווען פ. האָט געשטעלט א ווידערשטאַנד, האָט דער פאַרשוין איהם דערלאַנגט מיט'ן אייזערן הענטעל אי-בער'ן קאָפּ. פ. האָט באַלד פרירה געלאָזט זיך אויסטאָן דעם פּאַלטאָ.

באַלד דערנאָך האָט פ. געמאָלדען אין פּאָליציי, וועלכע האָט געמאַכט אַנ'אָפּ-לאַווע אין דער אַרומיגער געגענד און דער אָנפאַלער איז פערהאַלטען געוואָרען. דאָס איז דער 26-יעהריגער געוועזענער אַר-בייטער סטאַניסלאַוו גורניאַק פון פּע-ליקסאַ 11.

88 טויזענד זל. שטראָף פאַר נישט צושטעלען די אַרבּייט אין טערמין

(מ) אויף זיין לעצטער זיצונג האָט דער מאַגיסטראַט אין הסכם מיט'ן אָפּ-מאַך מיט דער בוי-פירמע טולער, בע-שלאָסען אַראָפּצורעכנען דער פירמע 88 טויזענד זל. אלס שטראָף פאַר נישט דורכפיהרען די בוי-אַרבּייטען אין דער צייט, פון וואָס דער מאַגיסטראַט האָט גע-ליטען א היזק.

לוין-אָפּמאַך אין דער ביעלסקער אינדוסטריע גילטיג נאָר 1 חודש

(אג) ווי מיר האָבען שוין געמאָל-דען, האָבען די ביעלסקער פאַבּריקאַנטען געקינדיגט דעם לוין-אָפּמאַך און געוואָלט רעדוצירען די לוינען אויף 30 פּראָצ.

די אַרבּייטער זענען דערויף נישט איינגעגאַנגען און נאָך לאַנגע אונטער-האַנדלונגען איז געקומען צו א הסכם, אַז דער אַלטער לוין-טאַריף זאָל גילטען נאָר 1 חודש. פאַר דער צייט האָפט מען צו דערגרייכען א פערשטענדיגונג וועגען א נייעם אָפּמאַך.

יין כשר לפסח

א קוואַרט נומער 7 2.70 זל.

יודיש טעאַטער „פילהאַרמאָניע"

דירעקציע: א. בעזמאַן און ד. צעלמייסטער.

ביז פרייטאָג ווערט נישט געשפּילט

א שטורם פון אוואַציעס און אַפּלאָדיסמענטען!

האָט אַרויסגערופען ביים גרויסען פּיבּליקום, וואָס האָבען שוין בעזוכט דעם פאָריגען

פרייטאָג, שבת די 4-טע פּרעמיערע!

פון שענסטען, בע'חנ'טן, אַמעריקאַנער בוף-קאָמיקער

דזשעק רעכטצייט

אין זיין שעהנע רבּניש-חסידישע אָפּערעטע

דאָס רבּי'לע

אין 3 גרויסע אַקטען. אָריגינעלע יודישע, דאָרפישע מוזיק און רעזשי דזשעק רעכטצייט

מיט'ן אָנטייל פון די בעליבטע אַרטיסטין און לירישע זינגערין יוכבד זילבּערג

נייע דעקאָראַציעס! ------ נייע אויסשטאַטונג!

ספּעציעלער קינדער כאָר!

מאַמאַ: דאָס רבּי'לע שפּילט! זינגט! טאַנצט!

שבת ביימאָג. צוליבן אונגעהויערער גרויסען ערפאָלג פּאָוטיוו צום לעצטען מאָל

איציקל גנב

אוונט-פרייזען: פון 90 גר. ביז 2.60 — מיטאָג-פרייזען: פון 60 גר. ביז 1.60

33 יאָהר אין הויף פון רוסישע צאַרען

(טאָג-בוך פון א רוסישער הויף-דאַמע)

(4

די הויף-לייט דערצעהלען, אַז דער צאַר איז געלאָפען א טויט-בלאַסער און האָט אַלץ געשריגען: „ראַטעוועט מיך!" דער אמת'ער נאָמען פון אַטענטאַטער איז סאָלאָוויאָוו. מען דערצעהלט אויך, אַז אין דער זעלבער צייט פון אַטענטאַט האָט עמיצער אויסגעשאָסען אין א גע-נעראַל פון אינזמאַילאָווער פּולק. מען האָט אויך אַרעסטירט א קוטשער פון א קאַרעטע, וועלכע האָט אָפּגעוואַרט אַרויפצונעהמען דעם אַטענטאַטאָר און אַפּצופאָהרען מיט איהם צום וואַרשאַ-ווער וואָקזאַל, צום עלפער צוג.

4-טער אַפּריל.

דער אינערן-מיניסטער מאַקאָוו האָט גערופען צו זיך אַלע רעדאַקטאָרען פון די פּעטערבורגער צייטונגען. ער האָט זיי ערקלערט, אַז ער פערמאַכט פיר צייטונגען פאַר זייער שערפערער ריכטונג.

רעדאַקטאָר בילבאַסאָוו האָט דאַן אַנ'-אויפגערעגטער ערקלערט, אַז דער מאַ-טעריאַל, פאַר וועלכען מען פערמאַכט זיין צייטונג, איז גענומען פון דער רע-גירונגס-צייטונג „פּראַוויטעלסטווענני וועסטניק".

דער אינערן-מיניסטער האָט באַלד גע-שיקט בּרענגען בּיידע צייטונגען און האָט זיך איבערצייגט, אַז בילבאַסאָוו האָט געזאָגט דעם אמת. ער האָט דאַן צוריקגעצויגען זיין בעפעהל, אָבער זיין נאָמען גענוג פערגעכטעט...

סאַלאָוויאָוו האָט געבראַכט א קאָפּיע פון דעם אַטענטאַטערס פער-הער. דער אַטענטאַטער האָט אויפ'ן פער-הער דערצעהלט אָט וואָס:

— „מיין נאָמען איז אַלעקסאַנדער קאָנסטאַנטינאָוויטש סאָלאָוויאָוו, 33 יאָהר אַלט. קיין שטודירענטן און ערשט האָב איך ... צום געריכט, ... אַרבּייטער ... ער איך ...

אָבער געמוזט שוין אויפ'ן צווייטען קורס אויפהערען מיין לערנען, ווייל איך האָב נישט געהאַט אויסצוצאָלען דעם אָפּ-צאָהל.

עטוואָס שפּעטער בּין איך אָנגעקומען אַלס לעהרער אין טאָראָפּעץ אין א פאָלקס-שול, בּין אָבער קראַנק געוואָרען און האָב פערלאָזען דעם פּאָסטען.

פערברענגענדיג א לענגערע צייט אין פּעטערבּורג, האָב איך זיך בעקענט מיט יונגעלייט, וועלכע האָבען געהערט צו דער פּאַרטיי סאָציאַליסטען-רעוואָלוציאָ-נערען און בין אַריינגעטראָטען אַלס מיטגליד אין דער דאָזיגער פּאַרטיי.

כּדי צו קענען נרינגער אַרבּייטען, בּין איך אַריבּער אויף אַנ'אומלעגאַלער לאַגע און האָב זיך איינגעמאָלדען אויף א פאַלשען פּאַס, וועלכען איך פלעג אָפּט בּייטען אין פּאַרטיי-ביוראָ.

איך אָנערקען זיך פאַר שולדיג אין דעם, אַז איך האָב דעם צווייטען אַפּריל 1879 געשאָסען אין צאַר אלעקסאַנדער דעם צווייטען מיט'ן ציל איהם צו דער-מאָרדען. דער געדאַנק פון אויספיהרען אַנ'אַטענטאַט אויף'ן צאַר איז ביי מיר געבוירען געוואָרען אונטער'ן איינדרוק פון דער סאָציאַל-רעוואָלוציאָנערער אי-דעע.

„געהערענדיג צו דער דאָזיגער .פּאַר-טיי, אָנערקען איך פאַר נישט יערעכט, אַז דאָס גרעסטע טייל פון פּאָלק זאָל פּראַצעווען און אַז א קליינע מינדערהייט זאָל געניסען פון אַלדאָס גוטס, וואָס אינזער ציוויליזירטע געזעלשאַפט פערמאָגט. ווי באַלד אָבער די מינדערהייט וויל פרייוויליג נישט אָפּגעבען אונזערע פּרוווילעגיעס, מוז די איצטיגע אָרדנונג געענדערט ווערען דורך גוואַלדמיטלען.

„אונזער פּרינציפּ איז: אַלגעמיינע גלייכהייט און אַז די הערשאַפט פון קאַ-פּיטאַל איבער אַרבּייט זאָל בעזייטיגט ווערען.

מיר, סאָציאַליסטען-רעוואָלוציאָנע-רען, האָבען ערקלערט א קריג דער צאַ-רישער רעגירונג, וועלכע האַלט אויף די דאָזיגע אָרדנונג פון פערשקלאַפונג הערה...

מיליאָנען באַנגעטען, אַזוי אַרום זענען מיר פּרינציפּיעלע שונאים פון דער צאַ-רישער רעגירונג און פון צאַר.

שוין מיט איינינע יאָהרען צוריק, פאַר מיין אַטענטאַט, האָב איך זיך אָפּגע-שטעלט אויפ'ן געדאַנק צו דערשיסען דעם צאַר. קיינער האָט מיר דערצו נישט אָנגערעדט און האָב אויך נישט געצייגט קיין לאָס צו געהן צו שיסען. איך האָב אַלץ געטאָן לויט דער פּרטער היספּירונג פון מיינע געפיהלען.

די גאַנצע צייט פון מיין פערברענגען אין פּעטערבורג בּין איך אַרומגעגאַנגען אָהן געוועהר. פּאַסעוודיג אָבער דעם בע-שלוס פון אַטענטאַט, האָב איך זיך איינ-געשאַפט א רעוואָלווער.

כּדי צו קענען טראָגען אַרום מיט זיך בעקוועמער, האָב איך געבעטען מיין שוועסטער, זי זאָל מיר אַריינגעהמען אין דער הויזען-קעשענע א לעדערנע טאַש, צו טראָגען איהם מיט זיך.

ערב דעם אַטענטאַט האָב איך אין פאַלע פון מיין מאַנטעל איינגעניעט א זעמישענעם זעקעלע צו קענען אַרויסצי-העון דעם רעוואָלווער צו יעדער מינוט. מיין מאַמע האָט מיר אַמאָל מאָל גע-פרעגט, צו וואָס איך דאַרף דעם רעוואָל-ווער. האָב איך געענטפערט, אַז מען וויל מיך אַרעסטירען, מוז איך זיין גרייט צו פערטיידיגען זיך.

פרייטאָג, דעם 30-טען יאַנואַר האָב איך בעים פּרוזשער גלאָזט אַראָפּנעמען מיין בערדעל. דעם זעלבען טאָג האָב איך מיר געקויפט א היטעל מיט א קאָקאַרדע, האָב אָבער שטענדיג געטראָגען אין קעשענע מיין קאָמיקענע היטעל.

שוין מיט א וואָך פריהער, האָב איך אויסגעשפּירט די גענויע צייט, ווען דער צאַר געהט אַרויס אויף זיין פריה-מאָרגען שפּאַציר. דעם 2-טען אַפּריל אין דער פריה בין איך אַוועק צום ווינטער-פּאַ-לאַץ און האָב באַלד בעמערקט א לעב-האַפטע בעוועגונג פון מענשען. איך האָב פערשטאַנען, אַז דער צאַר איז אַרויס אויף זיין געוועהנליכען שפּאַציר.

איך האָב זיך פערקערעוועט צום פּעטערשער ברוק, כּדי אַנצינגעגענען זיך אין פּנים מיט'ן צאַר. דערגרעהענדיג צום צאַר אויף א שטח פון 5—6 טריט, האָב איך אַרויסגעצויגען מיין רעוואָלווער און האָב אויסגעשאָסען. דער צאַר האָט זיך געלאָזט לויפען און איך נאָך איהם, ביז וואַנען איך האָב אויסגעשאָסען אַלע קוי-לען, כּמעט ווי נישט צילענדיג.

ווען איך האָב געזעהן, אַז מען האַלט מיך פעסט, האָב איך צעקנאַקט א גוס מיט גיפט (ציאַן קאַלי), וועלכע איך האָב געהאַט פון פריהער צוגעגרייט. פרייטאָג האָב איך דעם גוס געפּענט, אַריינגעשאָטען אַהין די ציאַן-קאַלי און גאַלדעם פערקלעפּט מיט טרינפּוואַקס. דעם גוס האָב איך געהאַלטען אין מויל, שיסענדיג פון רעוואָלווער אין צאַר.

בעשלוסענדיג זיך אויף דעם אַטענטאַט, האָב איך נישט געוואָרט, אַז עמיצער זאָל מיך קומען ראַטעווען. איך האָב אויך געוואוסט בעשטימט, אַז פון מיין אַטענטאַט וועט די לאַגע פאַר'ן פאָלק נישט ווערען ערגער.

ראָס וויטערע קומט)

געראַטעוועט זיך פון דער תליה

(ענדע פון זייט 3)

מיט דע וואַלערא.

דער הויכפּונקט פון רעוואָלוציע און קאָנטר-רעוואָלוציע האָט אירלאַנד דער-גרייכט אין יאָהר 1920. די געשיכטע קאָנסטאַטירט, אַז זינט 1798 איז דער יאָהר 1920 דער בלוטיגסטער און גרויזאַמסטער אין דער אירלענדישער גע-שיכטע.

700 יאָהר איז ענגלאַנד נישט פער-טיג געוואָרען מיט אירלאַנד. געוואַלד און טעראָר האָבען דאָס לאַנד נישט אָפּגעשראָקען. אירלאַנד האָט בשום אופן נישט געוואָלט בלייבען קיין טייל פון אַנ'אַנדער לאַנד. דאָס וואָס ענגלאַנד האָט נישט געקאָנט דערגרייכען מיט פייער און שווערד, האָט זיך ללויד דזשאָרזש געוואָלט דערשלאָגען מיט פערהאַנדלונגען אויף א פרידליכען וועג. דע וואַלעראַ איז געוואָרען איינגעלאַ-דען קיין לאָנדאָן אויף א „רונד-טייבל". מען האָט זיך אָוועקגעזעצט פרידליך ביים טיש. מען האָט אָנגעוואָרפען פּראָ-יעקטען און פּלענער. מען האָט דיס-קוטירט און גערעדט. די ענגלישע רע-גירונג איז געגאַנגען אויף פשרות. סוף כּל סוף איז מען געקומען צו אַנ'אויס-גלייך: אירלאַנד האָט נישט בעקומען קיין רעכט פון א זעלבסטשטענדיגער רעפּובליק, זי איז אָבער געוואָרען א דאָמיניאָן מיט א פולער אויטאָנאָמיע, מיט אַנ'אייגענעם פּאַרלאַמענט, מיט א אייגענע אַרמעע און מיט אַנ'אייגענעם ווירטשאַפטליכען סדר. די אירישע דע-לעגאַציע האָט מסכים געווען אויף דעם אויסגלייך. דע וואַלעראַ האָט אָבער די פשרה נישט אָנגענומען; ער האָט גע-פאָדערט א זעלבסטשטענדיגע רעפּובליק ער איז צוריקגעקומען קיין אירלאַנד, האָט צונויפגענומען נייע חילות און דאָסניי אָנגעהויבען דעם בירגער-קריג.

דער קאַמף האָט אָנגענומען גרויזאַ-מע פאָרמען. פון שטעט און דערפער איז געוואָרען א באַרג אַש. די רייכסטע אוצרות זענען געוואָרען פערניכטעט. די ענגלישע אַרטילעריע האָט אַלץ צו-שאָסען. מען האָט נישט געשאָנעוועט קיין אַלטע פרויען און קינדער. מ'האָט געמאַכט א חורבן פון די רייכסטע בּי-בליאָטעקען. גאַנץ דובלין האָט זיך פער-וואַנדעלט אין בּאַריקאַדען. ענגלאַנד האָט ווידער געזיגט און דע וואַלעראַ האָט ווידער נישט נאָכגעגעבען.

אַנומפעלט זענען פאָרגעקומען נייע וואַהלען. די רעפּובּליקאַנישע פּאַרטיי פון דע וואַלעראַ האָט בעקומען א מער-הייט, בּראָש פון אירלאַנד איז אַוועק-געשטעלט געוואָרען דע וואַלעראַ, וועל-כער פּרובּט איצט אויף א ריין-פּאָלי-טישען אופן דורכצופיהרען די אירלענ-דישע אידעאַלען. ער וויל זיך נישט רעכנען מיט'ן אָפּמאַך פון 1923. איר-לאַנד איז א זעלבסטשטענדיגע רעפּובּליק די דעפּוטאַטען פון אירלענדישען פּאַר-לאַמענט מוזען נישט שווערען קיין טריי-קייט דעם ענגלישען קעניג. לויט'ן אָפּ-מאַך מוז אירלאַנד צאָהלען דריי מיל-יאָן פונט א יאָהר אין ענגלישען מלוכה-אוצר. דע וואַלעראַ זאָגט זיך אָפּ צו צאָהלען דעם חוב.

ענגלאַנד וועט זיך איצט היטען צו שיקען קיין אירלאַנד א נייעם חיל. די צייטען פון בּירגער-קריג זענען אויף אַלעמאָל פערביי. עס זענען פאַר ענג-לאַנד געגוג די צרות אין אינדיען און אין די איבריגע קאָלאָניעס.

דער גורל פון אירלאַנד אָבער הענגט נישט מעהר אָפּ פון ענגלאַנד, נאָר פון דעם גרויסען פּראָטעסטאָר פאַר מאַטע-מאַטיק קאָמאָן דע וואַלעראַ, וועלכער איז נאָך מיט א צעהנדליג יאָהר צוריק געווען פער'משפּט צום טויט און איז היינט דער אמת'ער ראָש פון דער זעלבסטשטענדיגער אירישער מלוכה.

א מטעקאָוויץ קאַריערע.

י. מישין.

די „פּאַטריאָטישע" געוועלבלעך...

„גאַז. פּאָלסקאַ" וועגען ענדעקישען אַנטיסעמיטיזם. — לעבענס-מיטעל אַרטיקלען ווערען טייערער. — די לעצטע פֿעסטונג פֿון דער דייטשער רעפּובליק פֿאַלט.

אָפּקלאַנגען פֿון דער פּוילישער פּרעסע

די „גאַזעטאַ פּאָלסקאַ" פֿיהרט שוין זייט א לענגערער צייט א פּאָלעמיק מיט דער „גאַזעטאַ וואַרשאַווסקאַ" מכח דער אידעאָלאָגיע פֿון די ענדעקעס און דער סאַנאַציע. אין דער דאָזיגער פּאָלעמיק ווערען אַדורכגעלופֿטערט אַלע פּרינציפּען אין די גאַנצע טאַקטיק פֿון די ביידע גרופּירונגען. ווילענדיג נישט ווילענדיג האָט מען אויך געמוזט נעהמען אויפֿ'ן כּיש דעם אַנטיסעמיטיזם פֿון דער ענדעציע. אין נעכטיגען לייט-אַרטיקעל כאַראַקטעריזירט די „גאַזעטאַ פּאָלסקאַ" אויף אַזאַ אופֿן דעם ענדעקישען אַנטיסעמיטיזם:

„די טוריסטען, וואָס וואַנדערן איבער פּוילען בעגעגענען צווישען א רייה אָריגינעלע שילדען, א שילד מיט אַן אויפֿשריפֿט: „אַ קריסטליך געוועלב". וואו אייגענטליך איז פֿערשטעקט די קריסטליכע צניעות פֿון דאָזיגען טונקעלען געוועלב? אין די פֿערקורזשעטע לאַנדרין-ציקערלעך, אין פֿערפֿוילטען פּעסעל פֿון זויערע אוגערקעס, צי אין דער פּראָסטעטער בלעכענער קאַן פֿון נאַפֿט?

אַזעלכע חקירות מוז מאַכען יעדער, וואָס וויל דערגעהן דעם פּראָגראַם פֿון דער ענדעציע. די ענדעקעס האָבן אָנגעשטאָפּטע קעשענעס מיט הונדערטער פֿערשידענע פּראָגראַמען.

„וואָסערער געדאַנקען-גאַנג רעפּרעזענטירט די נאַציאָנאַלע דעמאָקראַטיע? צי זענען זיי נאַציאָנאַליסטען? צי ליבעראַלען? אַנהענגער פֿון פּאַרלאַמענטאַרישער דעמאָקראַטיע? צי אַנהענגער פֿון פֿאַשיזם? קאַטאָליקען? צי מאָדערנע „נאַציאָנאַלע" געצענדינער? געשוועסטער-קינדער פֿון היטלער'ן, אָדער ווייט-געהענדע קרובים פֿון דער אַדעליגע ענגלישע קאָנסערוואַטיסטען?

„אויף יעדע פֿון די פֿראַגען קען מען ענטפֿערן פּאָזיטיוו, מחמת די ענדעקעס האָבן א סך פּראָגראַמען, וואָס זענען זיך געגענזייטיג סותר. מ'קען אָבער נישט דינען קיין צוויי געטער מיט אַ מאָל. דער וואָס אַנערקענט דעם נאַציאָנאַליסטישען שטאַנדפּונקט, קען נישט קריטיקירען די רעגירונג פֿאַר איהר עטאַטיזם, מחמת נאַציאָנאַליזם שטעהט אין סתירה צום ליבעראַליזם. ווער ווידער ס'פּרעדיגט ליבעראַליזם אין האַנדעל, ווי דאָס טוען די ענדעקעס, דער קען אַפֿילו אויף איין טאָג נישט אַרויסשטעלען קיין אַנטיסעמיטישע לאָזונגען.

„פֿערקויפֿען הערינג, אויסגעטרוקנעטע זייף און אַלטע ליכט איז נישט קיין „קריסטליכע", נישט קיין „נאַציאָנאַלע" און בכלל נישט קיין שום פּראָדוקטיווע פּאָליטישע אַרבייט.

דער „נאַציאָנאַליזם", וואָס ווערט דאָרט פֿערקויפֿט דאַרף מען אָנרופֿען זייפֿען-נאַציאָנאַליזם.

דער „ראָבאָטניק" קלינגט אויף טרעוואָגע, הלמאי לעבענסמיטעל-אַרטיקלען ווערען כסדר טייערער. „בערך 2 מיליאָן נפשות ליידען פֿון אַרבייטסלאָזיגקייט, דערצו קומען צו די רעדוקציעס פֿון די לוינען ביי די „גליקליכע", וואָס אַרבייטען יאָ, די פֿערקלענערונג פֿון די אַרבייטס-טעג. ס'קומט אַלזאָ, אויס א סך מיליאָנען איינוואָהנער פֿון פּוילען קעמפֿען מיט'ן הונגער אין פּוילען זיך פֿון דאָזיגען וואָרט. ביי די בעדינגונגען טאָר מען נישט דערלאָזען, אַז די פּרייזען אויף די אַרטיקלען פֿון ערשטען געברויך זאָלען געהן אַרויף. דערווייל ווערט ברויט טייערער, פֿלייש, פּעטס און אַנדערע לעבענס-מיטעל אַרטיקלען זענען געשטיגען אויף 5—20 פּראָצ.

די צייטונג מאַכט פֿעראַנטוואָרטליך די רעגירונג פֿאַר דער איצטיגער לאַגע און אויך פֿאַר'ן יקרות אויף לעבענס-מיטעל אַרטיקלען.

דער „אילוסטראָוואַני קוריער" בעצייכענט דעם אויסגאַנג פֿון די פּרעזידענט-וואַהלען אין דייטשלאַנד אַלס א נצחון פֿון היטלער'ן, וועלכער האָט בעקומען א צוּוואוּקס פֿון איבער צוויי מיליאָן שטימען. די צייטונג מיינט, אַז די לאַנדטאַג-וואַהלען אין פּרייסען וועט היטלער בעקומען א מערהייט, מחמת גראַד אין פּרייסען האָט היטלער בעקומען דעם גרעסטען שטימען-צוּוואוּקס.

דער „קוריער" מיינט דעריבער, אַז גאָר בקרוב וועלען מיר זיין עדות פֿון פֿונאַנדערפֿאַל פֿון דער דייטשער רעפּובליק, מחמת דער לעצטער זייל פֿון דער דאָזיגער רעפּובליק און דער ווייימאַרער קאָנסטיטוציע איז פּרייסען, קוים וועט דער זייל פֿאַלען, וועט קומען א סוף צו דער רעפּובליק, קאָנסטיטוציע און אין דייטשלאַנד וועט קומען א דיקטאַטור.

ראָדאַ-ראָדאַ

דער בעקאַנטער וויענער הומאָריסט פֿייערט היינט זיין 60-יעהריגען געבורטס-טאָג

יוד.-סאָוויעטישע פֿערלאַגן ווערען שאַרף קריטיקירט פֿאַר אַרויסגעבען צופֿיל שלום-עליכם-ווערק

מאָסקווא (יטא) אין אַן אַרטיקעל, געדרוקט אין כאַרקאָווער „שטערן" ווערען די יודיש-סאָוויעטישע פֿערלאַגן שאַרף קריטיקירט פֿאַר דרוקען צו פֿיל ווערק פֿון אַלטע יודישע שרייבער צום שאַדען פֿון די נייע יודיש-סאָוויעטישע און פּראָלעטאַרישע שרייבער. בעזונדערס ווערען די פֿערלאַגן געטאַדעלט פֿאַר דרוקען און איבערדרוקען א סדר שלום-עליכם'ס ווערק, און דערצו נאָך אָפֿט אָהן די נויטיגע פּירושים און אויפֿקלערונגען, וואָס עס קען שלעכט ווירקען אויף דעם פּראָלעטאַרישען לעזער און בעזונדערס אויף די קינדער און יוגענד.

דער שליסעל צום ערפֿאָלג

איז אַן אַנאָנס אין „לאָדזער טאָגעבלאַט"

לאָדזער טאָגעבלאַט

דער רעדאַקטאָר נעמט-אָן פֿון 6 ביז 7 אין אָוונד

נישט בעשטעלטע מאַנוסקריפּטען ווערען נישט צוריקגעשיקט.

„Lodzer Tageblat", Łódź, [illegible]kowska 16 Skz. poczt. 16

טעלעפֿאָנען: רעדאַקציע 100-57, אַדמיניסטראַציע 100-47

דער בעזוך פֿון האַנדעלס-מיניסטער אין לאָדז

די אַלצמאָליגע סאַנאַציע-רעגירונג, נאָך דער לעצטער רעקאָנסטרוקציע פֿון קאַבינעט, אונטערשיידט זיך פֿון די פֿריהערדיגע דערמיט, וואָס זי זוכט, קענטיג פֿערבינדונג מיט דער געזעלשאַפֿט, על כל פנים מיט בעשטימטע גרופּען. עס איז אַפֿילו געווען א מימרא, אַז דער צוועק פֿון די אַלע רעקאָנסטרוקציעס איז סוף כל סוף צו שאַפֿען א „רעגירונג פֿון דער אינטעליגענטער פֿאַציפֿיקאַציע". באַלד דערויף האָבן זיך דורכגעקריגען אין דער פּרעסע קלאַנגען וועגען א פּרוב פֿון א פֿערשטענדיגונג מיט דער ענדעציע. פֿון דעם איז אָבער, משמעות, גאָרנישט געוואָרען און די לעצטע טעג האָבן די ענדעקישע בלעטער, פּונקט פֿערקעהרט, לאַנסירט ידיעות וועגען א התקרבות פֿון דער רעגירונג מיט די לינקע פּאַרטייען. וויפֿיל אמת עס שטעקט אין די אַלע סברות איז דערווייל שווער צו זאָגען. איין זאַך שיינט אָבער צו זיין קרוב לאמת: די רעגירענדע פֿאַקטאָרען ווילען זיך מיילען מיט דער פּראַגמאַטורליכקייט און די איצטיגע גורל-שעהן פֿון ווירטשאַפֿטליכער נויט מיט יעמען עס איז. דערפֿון די שטרעבונג צו קומען אין קאָנטאַקט מיט דער געזעלשאַפֿט, מיט די מאַסגעבענדע עלעמענטען פֿון ווירטשאַפֿטליכען לעבען, מיט דער „ווירקליכער ווירקליכקייט".

דער לאָדזער בעזוך פֿון האַנדעלס-מיניסטער זאַרזשיצקי דאַרף, ווי מען קאָן זיך אָנשטויסען, אויך פֿערשטאַנען ווערען אין דעם זין.

ווי עס זאָל נישט זיין, איז דער מאָנטאָג'דיגער וויזיט פֿון מיניסטער זאַרזשיצקי אין לאָדז א סימפּטאָמאַטישער שריט, א שריט, וואָס איז ווערט בעגריסט צו ווערען. עס איז נאָר א שאַד, וואָס דער בעזוך איז געווען אַזאַ קורצער.

ה' מיניסטער זאַרזשיצקי האָט זיך אָפֿענהאַרציג מודה געווען, אַז דער איינדרוק, וואָס ער האָט אַרויסגעטראָגען פֿון לאָדז, איז געווען א בעסערער, ווי ער האָט ערוואַרט. דאָס איז כאַראַקטעריסטיש. לאָדז, די צווייט-גרעסטע שטאָט אין פּוילען און די ערשטע אין פּוילען, אַלס מעכטיגער אינדוסטריע- און האַנדעלס-צענטער, האָט א פּנים-סטעדן מזל אין א סך הינזיכטען, וואָס שייך אָבער דער בעציהונג פֿון די רעגירענדע פֿאַקטאָרען — נאָר בעזונדערס. עפּעס קוקט מען אויפֿ'ן „פּוילישען מאַנטשעסטער", ווי אויף א אונפֿערמיידליכען איבעל, ווי אויף א מכה שלא כתובה...

עס זענען פֿאַראַן פֿערשידענע סבות, צוליב וועלכע אַט די זעהר פֿערדריסליכע און לחלוטין נישט בערעכטיגטע בעציהונג צו לאָדז האָט זיך איינגעבירגערט. דער מקור פֿון דעם איז אָבער קודם כל דער פֿאַקט. וואָס מען האָט די גאַנצע צייט עקשנות'דיג זיך בעמיהט נישט אומצוקוקען זיך אויף אַט דעם „אונפֿערמיידליכען איבעל", מען האָט לאָדז איבערגעלאָזט אויהר אייגענעם גורל...

אויב דער בעזוך פֿון מיניסטער זאַרזשיצקי זאָל בעדייטען אַן איבערברוך אין אַט דער הינזיכט, וואָלטען מיר געהאַט א גרונד בעזונדערס צו זיין צופֿרידען. מיר זענען זיכער, אַז א נאָהענטערע בעקאַנטשאַפֿט מיט די אמת'ע לייסטונגען פֿון אונזער אינדוסטריעלען און קאָמערציעלען לאָדז וואָלט געווען פֿון גרויס וויכטיגקייט און נוצען פֿאַר אונז, ווי פֿאַר דער פּוילישער ווירטשאַפֿט איז אַלגעמיין. ה' מיניסטער זאַרזשיצקי האָט געהאַט א געלעגענהייט צו איבערצייגען זיך אַז פֿון געשריבענע בעריכטען פֿון בעאַמטע, ווען אויך פֿאַכלייט, קאָן מען נישט שטענדיג געווינען דעם ריכטיגען איבערבליק. און דערפֿון די פֿאַר'ן האַנדעלס-מיניסטער אַנגענעמע איבעראַשונג בנוגע די איינדרוקען פֿון לאָדז, וואָס זענען געווען גינסטיגער, ווי ער האָט זיך געהאַט פֿאָרגעשטעלט.

ה' מיניסטער זאַרזשיצקי האָט אָפּגעשאַצט ווידזיטען און איינציגע אינדוסטריעלע עטאַבליסמענטען פֿון אונזער שטאָט. די ווידזיטען זענען אָבער געווען צו ווייניג און דער אויסוואַהל איז אויך נישט געווען גאָר געראָטען... וואָס נאָהענטער עס וואָלט געווען די בעקאַנטשאַפֿט, וואָס אַלזייטיגער דער אונמיטעלבאַרער קאָנטאַקט מיט די מאַסגעבענדע פֿאַקטאָרען פֿון לאָדזער אינדוסטריע און האַנדעל — אַלץ מעהר פֿאָראורטיילען וואָלטען געוואָרען צעריסען...

אונזער האַנדעלס-מיניסטער האָט נישט פֿערפֿעהלט אַרויסצוזאָגען זיך אין זיין לאָדזער אינטערוויו וועגען האַנדעל. גוטע סוחרים — האָט ער בעטאָנט — זענען נויטיג און קאָנען זיין א ברכה פֿאַר'ן לאַנד און פֿאַר דער ווירטשאַפֿט; פּוילען נויטיגט זיך — האָט דער מיניסטער ווייטער געזאָגט — אין סוחרים מיט איניציאַטיווע, מיט אונטערנעמונגס-גייסט...

מיר זענען זיכער, אַז ווען ה' מיניסטער זאַרזשיצקי וואָלט זיך געגעבען די מיה נאָך מעהר, נאָך אַלזייטיגער אַרומצוקוקען מיט די אייגענע אויגען אין דער וועלט פֿון דער לאָדזער קאָמער'ן און ביי די טרעגער פֿון לאָדזער האַנדעל, וואָלט ער מאַנכע אַנגעוואָרצעלטע מיינונג בנוגע דעם אַזוי פֿעראַכטעטען לאָדזער „האַנדעל-וואַנדעל" געמוזט אונטערציהען אונטער א שטרענגער קאָנטראָל... און אויב לאָדז — די הויפּט-שטאָט פֿון אינדוסטריעלען און קאָמערציעלען פּוילען — איז בלויז אין „הויף", וואָלט דער האַנדעלס-מיניסטער זיך איבערצייגט, אַז אַט דעם איין הויף מוז מען אין אינטערעס פֿון פּוילען'ס ווירטשאַפֿטליכער סאַנירונג שענקען א סך מעהר אויפֿמערקזאַמקייט, ווי מאַנכע אַנדערע „הויפֿען", ווען אויך שענערע און יחוסדיגע, אָבער אין תוך ווייט נישט אַזעלכע שאַפֿענדע און פּראָדוצירענדע, ווי דאָס פֿערחושכ'טע, איינציג בע'עוולה'טע און שטענדיג און אונגנאָר לינקענדע אומגליקליכע לאָדז... אונזער שטאָט איז אפֿשר טאַקי נישט גאָר אונגאַנצען און געשמאַק פֿון געוויסע „הורא פּאַטריאָטען", זי איז אָבער פֿיל מיט קוואַלענדיגער ענערגיע, פֿיל איניציאַטיוו און פֿיל מיט — געפּענטעטען אונטערנעהמונגס-גייסט.

„דער איינדרוק אין לאָדז איז פֿיל בעסער, ווי איך האָב ערוואַרטעט" — —

אַט די דאָזיגע אויפֿריכטיגע ווערטער פֿון מיניסטער זאַרזשיצקי דאַרפֿען פֿערשריבען ווערען מיט גאָלדענע אותיות אַלס מאָטאָ פֿאַר די אַלע פֿאַקטאָרען, וואָס האָבען די מאַכט און מעגליכקייט צו דעצידירען וועגען אונזער שטאָט און אוהרע נויטען און בעדערפֿעניסען.

און דאָן וועט פֿערקומען די אמת'ע „ענטדעקונג פֿון לאָדז" צום וואויל און נוצען נישט בלויז פֿון אונזער שטאָט.

י. כ.

געראַטעוועט זיך פֿון דער תליה און געוואָרען דער ראש פֿון א מלוכה

אינ'ם ברען פֿונ'ם וועלט-קריג. — די רעוואָלוציע פֿונ'ם פּסח 1916. — אַסקוויט'ס קאַמף. — דע וואַלעראַס געבורט. — דע וואַלעראַס נדר. — דער פּראָפֿעסאָר פֿאַר מאַטעמאַטיק און רעוואָלוציאָנער. — פֿאַר'ן קריגס-געריכט. פֿער'משפּט צום טויט און בעגנעדיגט. — דע וואַלעראַס טעראָר און ענגלאַנד'ס בלוטיגער ענטפֿער. — גענעראַל פּרענטש. — די ווייסע פֿאָהן. — די וואַהלען. — דער ערשטער פּאַרלאַמענט. — דע וואַלעראַ ראש פֿון רעפּובליק. — אין ווערסאַל. — דע וואַלעראַס נייער קאַמף. — ענגלאַנד זיגט און דע וואַלעראַ בלייבט פֿעסט. — דע וואַלעראַ אין קאַמף.

דער וועלט-קריג איז געווען אין פֿולען ברען. די גרויסבריטישע מלוכה איז געלעגען אין צאַפּלענישען און אין וועהטאָג. זי ה'ט פֿערצווייפֿעלט געקעמפֿט פֿאַר איהר עקזיסטענץ. דער מיניסטער-פּרעזידענט אַסקוויט האָט אויסגעשעפּט אַלע מקורים פֿונ'ם וועלט-רייך און האָט מאָביליזירט אַלע כחות פֿון די קאָלאָניעס, פֿון די דאָמיניאָנס, פֿון דער גאַנצער אימפּעריע, און האָט זיי אַריינגעוואָרפֿען אינ'ם פֿלאַקערדיגען העלישען פֿייער. אין דעם וועלט-היסטאָרישען מאָמענט האָט אַן אָרגאַנישער טייל פֿון ענגלישען אינזעל דערהויבען די פֿאָהן פֿון דער רעוואָלוציע, פֿון א פֿער'עקשנ'טער, פֿערביטערטער ווידערשפּעניגקייט.

דאָס איז געווען פּסח אין יאָהר 1916. 900 געזונטע יונגע חברה-לייט האָבן זיך אַריינגעריסען אין דער רעזידענץ פֿון אי לאַנד, און האָבן פּראָקלאַמירט די זעלבסטשטענדיגקייט פֿון זייער לאַנד און פֿון זייער פֿאָלק. זיי האָבן געפֿאָדערט אַן אייגענעם רעפּובליקאַנישען סדר און פֿולע בעפֿרייאונג פֿון ענגלישען יאָך. אַלע געדאַנקען וועגען א פּשרה האָבן זיי אָפּגעוואָרפֿען. זיי האָבן געפֿאָדערט די פֿולע אומאָפּהענגיגקע רעפּובליק.

אַסקוויט האָט נישט געמאַכט קיין גרויסע שהיות. ער האָט אַריינגעוואָרפֿען אין אירלאַנד א שטאַרקע אַרמעע און האָט אין פֿייער און אין בלוט דערשטיקט די רעוואָלוציע. אין פֿינף שעה צייט זענען דערשאָסען געוואָרען הונדערטער מענשען. די רעוואָלוציע האָט אויסגעבראָכען אינדערפֿריה און נאָכמיטאָג איז שוין געווען אין דובלין אַלץ רוהיג און גוט. נאָר איין קליינע גרופּע האָט זיך נישט אַזוי גיך אונטערגעגעבען. בראש פֿון דער גרופּע איז געשטאַנען דער 28-יעריגער פּראָפֿעסאָר פֿאַר מאַטעמאַטיק קאַמאַן דע וואַלעראַ. ער האָט געקעמפֿט אויף טויט און אויף לעבען, ביז ער איז געבליבען נאָר אַליין. די כחות זענען איהם אויסגעגאַנגען און סוף כל סוף האָט אויך ער אַרויסגעגעבען פֿון זיינע הענט די רעוואָלוציע-פֿאָהן.

דע וואַלעראַ איז געבוירען אין יאָהר 1888 אין אַמעריקאַ. זיין טאַטע איז געווען א שפּאַניער. זיין מוטער האָט געשטאַמט פֿון אירלאַנד. די געשיכטע פֿונ'ם העלדישען קאַמף, וועלכען אירלאַנד האָט הונדערטער יאָהרען געפֿירט געגען ענגלאַנד, האָט איהם פֿער'כשוף'ט. ער איז יונגערהייט געקומען קיין אירלאַנד און האָט זיך א נדר געטאָן נישט צו רוהען, כל זמן אירלאַנד וועט נישט זיין פֿריי. ער האָט נאָך גאָר יונג אַרויסגעוויזען גאָונ'ישע פֿעהיגקייטען: ער איז געוואָרען פּראָפֿעסאָר פֿאַר מאַטעמאַטיק און האָט דערביי שטילערהייט אָרגאַניזירט אַ רעוואָלוציע-אַרמעע, וועלכע ער האָט אַלץ פֿערמעהרט און פֿערגרעסערט. ער האָט זיך געוואָלט נוקם זיין אין די פֿיינדע פֿון אירלענדישען פֿאָלק. די צייט פֿונ'ם וועלט-קריג איז געווען פֿאַר דעם א גוטע געלעגענהייט. ווי אַ גבור האָט ער זיך אַריינגעוואָרפֿען אין פֿייער. ער האָט אָבער גאָרנישט געקענט אויסריכטען לגבי די געפֿעהרליכע טאַנקס און גיפֿטיגע גאַזען פֿונ'ם ענגלישען בעל-הבית.

די אָנפֿיהרער מיט דער יודישער רעוואָלוציע זענען געוואָרען אַוועקגעשטעלט פֿאַר'ן קריגס-געריכט. 19 זענען געוואָרען פֿער'משפּט צום טויט. 15 האָט מען דערשאָסען, פֿיר האָט מען בעגנעדיגט און אַריינגעוואָרפֿען אין תּפיסה. צווישען די 4 איז אויך געווען דע וואַלעראַ.

באַלד איז געפֿאַלען אַסקוויט'ס קאַבינעט און אויף זיין אָרט איז געקומען די רעגירונג פֿון לאָיד דזשאָרדזש. אין אירלאַנד האָט אָנגעהויבען צו בלאָזען א מילדערער ווינט. לאָיד דזשאָרדזש האָט נישט געוואָלט אָנהויבען מיט רציחות אויף א טייל פֿון אייגענעם לאַנד בעת ער האָט נויטיג געהאַט די פֿלאַמענדיגע בעגייסטערונג פֿון די בריטישע פֿעלקער פֿאַר'ן וועלט-קריג. ער האָט בעפֿרייט דע וואַלעראַ פֿון דער תּפיסה און ער איז געווען זיכער, אַז דע וואַלעראַ וועט ווערען אַזאַ פֿריינט פֿון ענגלאַנד, ווי דער גענעראַל באָטאַ איז עס געוואָרען נאָכ'ן גרויזאַמען, שווערען בורען-קריג אין דרום-אַפֿריקאַ.

דע וואַלעראַ האָט אָבער נישט געוואָלט וויסען פֿון שלום. ער האָט אָרגאַניזירט אַ בלוטיגען טעראָר איבער'ן גאַנצען לאַנד. אין מיטען העלען טאָג האָבן די טעראָריסטען דערשאָסען די פֿאָרשטעהער פֿון דער ענגלישער רעגירונג. זיי האָבן אונטערגעצונדען אַלע רעגירונגס-געביידעס און האָבן איינגעבראַכט אין לאַנד אַן אַנאַרכישע מבוּלבּלדיקייט. גאַנץ אירלאַנד האָט זיך געוואָרפֿען אין אַ קאָנוואָלסיוו-רעוואָלוציאָנערען פֿיבער. לעבען און אייגענטום זענען נישט געווען זיכער. מ'האָט פּראָקלאַמירט דעם פּאַסיווען ווידערשטאַנד. מען האָט נישט געצאָהלט קיין שטייערען, מען האָט נישט נאָכגעגעבען קיין רעקרוטען און מען האָט אָרגאַניזירט אַן אייגענע רעפּובליקאַנישע רעגירונג, וועלכע האָט אַרויסגעגעבען דעקרעטען און אָנגעפֿירט מיט דער רעוואָלוציע אין לאַנד.

קיין אירלאַנד האָט מען פֿון ענגלאַנד געשיקט דעם בעקאַנטען קריגס-גענעראַל פּרענטש, ער איז געוואָרען דיקטאַטאָר, האָט געהאַנגען און געשאָסען. ער האָט געלאָזען אונטערצינדען גאַנצע קאַזאַרמעס מיט די אירישע רעפּובליקאַנישע סאָלדאַטען. גאַנץ אירלאַנד איז געלעגען אין אַ שרעקליכער מורא. סוף כל סוף האָט אירלאַנד אויפֿגעהויבען די ווייסע פֿאָהן, און אויך דע וואַלעראַ האָט אַרויסגעגעבען אַ פּראָקלאַמאַציע, אַז דער בירגער-קריג פֿיהרט נישט צו דעם תכלית, און אַז מען מוז קעמפֿען מיט ענגלאַנד אויף אַן אַנדערע פּאָליטישען שטייגער.

אירלאַנד האָט דעמאָלט נאָך נישט געהאַט קיין שום פּאַרלאַמענט. זי איז געווען דעמאָלט אַן ענגלישע גובערניע. פֿאַר'ן ענגלישען פּאַרלאַמענט האָט זי געהאַט א רעכט אויסצוקלייבען 105 דעפּוטאַטען. צום סוף פֿון יאָהר 1918 זענען פֿאָרגעקומען די וואַהלען. דע וואַלעראַ'ס רעפּובליקאַנישע פּאַרטיי האָט געהאַט א געוואַלטיגען נצחון. פֿון די 105 דעפּוטאַטען זענען געווען 73 פֿון זיינע חסידים. דער יונגער רעוואָלוציאָנער איז געוואָרען די שטאַרקסטע און מעכטיגסטע פֿיגור אין לאַנד. 73 דעפּוטאַטען — דאָס איז שוין א גאַנצער פּאַרלאַמענט. קיין איינציגער דעפּוטאַט איז נישט געפֿאָהרען קיין לאָנדאָן. דעם ענגלישען פּאַרלאַמענט האָט מען באָיקאָטירט און מען האָט געשאַפֿען אַן אייגענע פֿאָלקס-רעפּרעזענטאַנץ, בראש

(ענדע זיהע זייט 4)

פּרובען צו אָרגאַניזירען ראַדיאָ-טראַנסמיסיעס פֿון ארץ-ישראל איבער דער גאַנצער וועלט

לאָנדאָן (ספּ.) די פּאָסט-אַמטען אין ענגלאַנד און עגיפּטען פּרובען זיך צו שאַפֿען א ראַדיאָ-טעלעפֿאָנישע פֿערבינדונג צווישען קאַירא און לאָנדאָן, כדי צו טראַנסמיטירען דעם 17. אַפּריל ה. י. דעם ראַדיאָ-פּראָגראַם פֿון ירושלים, אַלס טייל פֿון דער פֿייערונג לכבוד דעם 7-יעהריגען יובילעאום פֿון העברעאישען אוניווערזיטעט.

עס ווערט געפּלאַנט צו טראַנסמיטירען דעם פּראָגראַם דורך דראָט-טעלעפֿאָן פֿון ירושלים קיין קאַירא און פֿון דאָרט דורך ראַדיאָ-טעלעפֿאָן קיין לאָנדאָן און ווייטער קיין ניו-יאָרק און אַנדערע גרויסע שטעט.

קופּאָן № 16

אויף אומזיסטע יורידישע עצות.

דער בעזיצער פֿונם דאָזיגען קופּאָן קאָן בעקומען אומזיסט יורידישע עצות דורכ'ן יורי-קאָנסול פֿון אונזער רעדאַקציע.

גילטיג: היינט מיטוואָך ד. 13. אַפּריל פֿון 8 אָוונד.

שוידערליכע פּרטים וועגען סאַלאָניקער פּאָגראָם

פּראָצעס פֿון די ס. לאָניקער פּאָגראָם-העלדען

סאַלאָניקי (יטא) דער געריכטס-טריבונאַל אין וויערא, וואו עס ווערט בעטראַכט דער פּראָצעס פֿון די סאַלאָניקער פּאָגראָם-העלדען, האָט פֿערהערט א רייה עדות, וועלכע האָבן געשילדערט די שוידערליכע מעשים פֿון די בילגאַנעם בעת די יולי-עקסצעסן אין סאַלאָניקי. בעת דער עדות יוסף ראָמאַנאָ, א יודישער בעאַמטער פֿון סאַלאָניקער פּרעסע-אַמט, האָט דערצעהלט, ווי די פּאָגראָמשטשיקעס האָבן אונטערגעצונדען די שוהל, האָט דער פֿאָרזיצער פֿון טריבונאַל נישט בעוויזען צו בעהערשען זיין עמפּערונג און האָט אויסגערופֿען: בלויז ווילדע מענשען קענען זיך ערלויבען אַזעלכע מעשים!

נאָך 3 אַנדערע יודישע קרבנות פֿון פּאָגראָם האָבן דערצעהלט, ווי דער צעווילדעוועטער המון האָט אַרומגערינגעלט ביינאַכט דעם יודישען קוואַרטאַל, בענאָמען די הייזער מיט בענזין און זיי אונטערצונדען, וועלענדיג פֿערשליסען די יודישע איינוואוינער אין א רינג פֿון פֿייער, פֿון וועלכען אַלע יודען האָבן געזאָנט אומקומען, אַגיטאַטאָרען האָבן געהעצט דעם המון און געוואָרפֿען אויסרופֿען: טויט די יודען!

עס איז אויך פֿערהערט געוואָרען אַלס עדות אַן אָפֿיציר פֿון לופֿט-דינסט, וועלכער האָט איבערגעגעבען שוידערליכע איינצעלהייטען וועגען דעם סאַלאָניקער פּאָגראָם. א שטאַרקען רושם האָט געמאַכט די שילדערונג, ווי דער אָפֿיציר האָט אַרויסגעראַטעוועט פֿון די פֿלאַמען א יודישען אַפּטייקער. די ריכטער, דער פּראָקוראָר און דאָס גאַנצע פּובליקום זענען געווען גערירט ביז טרערען בעת דעם דאָזיגען עדות-זאָגען. דער פֿאָרזיצער פֿון געריכטס-טריבונאַל און דער פּראָקוראָר האָבן פֿאָרגעלעזן ערקלערונגען, און וועלכע זיי שטעמפּלען ווי אַמשאַרפֿסטען די פּאָגראָמשטשיקעס, וועמענס מעשים דערמאָנען די ערגסטע טעג פֿון דער ביזאַנטישער אימפּעריע.

פֿאַר'ן געריכט האָט אויך אָפּגעגעבען ערקלערונגען דער פֿיהרער פֿון די סאַלאָניקער ציוניסטען דר. בעקאַנטשי, וועלכער האָט גענוי אויפֿגעקלערט די צילען און שטרעבונגען פֿון ציוניזם.

די וואַטיקאַנישע אייזענבאַהן

איז די טעג שוין אָפֿיציעל אָפּגענומען געוואָרען דורך דער קאָמיסיע. פֿון הינטען זעהט זיך די קופּעל פֿון סט. פּעטער-דאָם.

אפקלאנגען פון מיניסטער זארזשיצקי'ס בעזוך אין לאדז

וואס די האנדעלס-קאמער האט געפאדערט אין איהר מעמאריאל? איינפיהרען א רייטשאלט פון אומזאץ-שטייער, רעפארם פון סאציאלע אפצאהלען און דעצידירטע שריט לגבי די מלוכות, וואס האמעווען דעם פוילישען עקספארט

ווי מיר האבען שוין געמאלדן האט א דעלעגאציע פון דער האנדעלס-קאמער אין די פערזאנען פון פרעז. גייער, וויצע-פרעזעס באביאצקי, בארטשינסקי, פיר-לער, הערץ און דיר. באיער זיך פאר-געשטעלט פאר'ן האנדעלס-מיניסטער זארזשיצקי, בעת זיין בעזוך אין לאדז, און איבערגעגעבען א מעמאריאל, אין וועלכען עס זענען קאנקרעטיזירט די פאסטולאטען פון לאדזשער סוחרים אויף פאלגענדען אופן:

איינפיהרען א רייטשאלט פון אומזאץ-פריש-שטייער, וואס וועט אין א גרויסער מאס ליקווידירען די איצט פראוויזארישע און הינזיכט פון שטייער אנאמאליע אינ-דוסטריע.

דורכפיהרען א רעפארם פון דער

סאציאלער געזעצגעבונג

[illegible]רונג פון אלגעמיינער פערקלע-[illegible]נג פון די אפצאהלען, וואס עס וועט [illegible]ווין בעוועגען די איצט עקזיסטי-רענדע געזעצליך - פראוויזארישע פרי-מיטיווע אינדוסטריע-פארמען און וועט גלייכצייטיג אוממעגליך מאכען מיספרוי-[illegible]; שטיצען די שטרעבונגען צו א אר-גאניזאציע אין דער אינדוסטריע, וואס וועט ווירקען רעגולירענד אויפ'ן מארק, ווייל דאס וועט פערהיטען פון דער בראנ-נשער איבערפראדוקציע אין דער טעקס-טיל-אינדוסטריע.

גלייכצייטיג ווערט אין מעמאריאל אנ-געוויזען, אז מען דארף

פערבייטען די ארבייט אויף 8 שיכטען

אין די פאבריקען, ווייל עס איז א טעות צו מיינען, אז דאס לאזען אין גאנג א דריטע שיכט איז גורם צו בעשעפטיגען מעהר ארבייטסלאזע, פערקעהרט, דאס שאפט א באדען פאר א גרעסערער קאנ-קורענץ און דערפיהרט צום אפשטעלען א טייל פאבריקען. דאס זאל-ער די שארפע קאנקורענץ דארף מען דער-צוריקשטעלען דעם פרינציפ פון קאלקו-לאציע, וואס איז אויסגעארבעט אויף פערהונגס. ווייל נאר, ווען די פראדוקציע וועט זיין דיפערענטע, קען מעגליך זיין צוריק צו שטארקען די [illegible] אין דער טעקסטיל-אינדוסטריע, וואס איז רואינירט געווארען צוליב די גרוי-סע מלחמה-שאדענס און דעם 3-יעהרי-גען קריזיס.

אין מעמאריאל שטעלט זיך אויך אפ די האנדעלס-קאמער אויף דער פראגע.

יונגע עקספארט

וואס שפילט א גרויסע ראל אין דער טעקסטיל-אינדוסטריע און איז א וויכטי-גע פאזיציע פון האנדעלס-בילאנס. אין שייכות דערמיט פאדערט די האנדעלס-קאמער, אז די ווירטשאפטליכע פאלי-טיק פון דער רעגירונג זאל אננעמען דעצי-דירענדע שריט לגבי די מלוכות, וואס בעשווערען דעם פוילישען עקספארט, ווי אמעריקא און פראנקרייך, וואס פער-פליכצען דעם פוילישען מארק מיט זייע-רע לוקסוס-ארטיקלען.

ווייטער זאגט זיך די האנדעלס-קאמער ארויס געגען דער פארם פון דרינגענדער הילף, וואס די רעגירונג וויל געבען דעם סוחרים דורך שאפען ביי די קראנקע-קא-סעס [illegible]צענטראלען, און לי-קווידאציע זאלען ביי דער שטייער-מאכט, וואס וועט נאך שאדען דעם האנדעל.

אויסער די דאזיגע רעזולטאטען, וואס זענען ווענג פערבונדען מיט'ן ווירטשאפט-ליכען קריזיס, ווייזט די האנדעלס-קא-מער אן אויף דער נויטווענדיגקייט צו הויבען דעם מצב פון דער

טעכנישער פאך-בילדונג

וואס זאל שטעהן אונטער דער השגחה פון האנדעלס-מיניסטער, ווייל נאר אזוי ארום וועט דאס שול-פראגראם קענען צוגעפאסט ווערען צו די בעדערפענישען פון דער אינדוסטריע און פערזיכערן די ווירטשאפטליכע קרייזען א השפעה אויף דער רעפערטוילונג פון די פאנדען וואס פליסען איין מיט'ן ארט. 120 פון אומ-זאץ ווענען אומזאץ-שטייער.

צום סוף פאדערט די האנדעלס-קאמער אז די רעגירונג זאל נישט בעשטעטיגען דעם

רעגולאציע-פלאן

פון דער שטאט לאדז, ווי דער מאגיס-טראט וויל, ווייל דער פלאן רעכענט זיך נישט מיט די בעדערפענישען פון לאדז אלס אינדוסטריע-שטאט.

* * *

(כ) אין רעזולטאט פונם בעזוך פון האנדעלס-מיניסטער אין לאדז, זאל אין די נאהענטסטע טעג ארויסגעגעבען ווע-רען

א פעראָרדנונג צו די ארבייטס-אינספעקטארען

אין דער וואיעוואדזטווע ווענען דער קאנטראלע איבער די ארבייטס-שעה'ן אין די פאבריקען און ווענען דער טע-טיגקייט פון די קארטעלען.

וויל איהם נישט געבען אויף בארג קיין כוסה

צושטעכט ער דעם פאטער מיט א מעסער און דעם זוהן איז ער „מכבד" מיט א שטעקען

(§) רינגסטאג אוונט האט אין ווינ-אין שנאפס-געשעפט פון שמחה גוטער אויף זגערשער 116 — אנגעקלאפט אין דער הינטער-טיר א פארשוין, פער-לאנגענדיג פראנפען אויף בארג. ווען גו-טער האט איהם דערין אפגעזאגט, האט יענער ארויסגענומען א מעסער און אנ-געשטעכט אין פליצע.

אויף די געשרייען פון דעם בעפאלענעם איז צוגעקומען צו לויפען גוטער'ס זוהן און געוואלט פערהאלטען דעם אנפאלער, אבער דער לעצטער האט מיט א שטעקען איהם דערלאנגט איבער'ן קאפ. אבער-פירער האט זיך מיט זיין. האט דער חברה-מאן עוקר געווען.

די שכנים האבען צוגערופען פא-ליציע, וואס האט די פערוואונדעטע [illegible] ערשטע הילף און זיי פערשיקט אויפ'ן א"ע.

אויף דער אויספארשונג האט שמחה גוטער ערקלערט, אז דער אנפאלער איז זיינער אן אלטער קונה. ער הייסט [illegible] פלאטיטקו און וואוינט אויף שאפענא 4. האלטיג זוכט דעם פיינעם חברה-מאן.

אכטונג!

דערמיט מאכען מיר אויפמערקזאם, אז די

1000 אומזיסטע בילעטען אויף שוויץ-בעדער

וועלכע ה' אפענבאך האט געשפענדעט, וועלען פערטיילט ווערען אין דער אדמיניסטראציע פון „לאדזער טאגעבלאט", פיעטריקאווער 16

היינט מיטוואך 13-טען אפריל איינשליסליך פון 10 פריה ביז 8 אָוונט אָהן אונטערברעכונג.

בעמערק.: די בילעטען אויף די שוויץ-בעדער זענען גילטיג אויף מאָנטאג, ד. 18 אפריל יעדער אין זיין בעשטימטער שעה.

אדמיניסטראציע פון „לאדזער טאגעבלאט"

געכאפט א האק צום סעקוועסטראטאר...

האט דערפאר געקריגען 4 חדשים חד-גדיא

(§) דעם 14 אקטאבער פ. י. איז אין שטאט-געריכט פערמשפט געווארען אויף 4 חדשים תפיסה דער 40-יעהריגער יוזעף ראבושינסקי, פארל אפגען א האק אויפ'ן סעקוועסטראטאר מיכאלאוויטש פון 4. שטייער-אמט, וואס איז געקומען אויס-פיהרען ביי ראבושינסקי'ן און וואוינונג א ליציטאציע.

ראבושינסקי האט אפעלירט. דאס קרייז-געריכט האט דעם אורטייל בעשטעטיגט.

גאלדענע שיפעלעך...

זיי קאסטען 3 יאהר תפיסה

(אג) מיט א צייט צוריק האבען גע-הוים-אגענטען בעמערקט אין גאס דעם גנב ראכטשינסקי צוזאמען מיט א דאמע און נאך איינעם א „גוטען ברודער". דער חוט המשולש איז ארעין אין גע-וועלב אויף 6 שערפיען גאס 30 און בלויזרשט געוואלט עפעס קויפען. די גע-הוים-אגענטען האבען זיי פערשטעהט זיי נישט געשטערט אין זייער מוהרשער טראנזאקציע. אבער נאכ'ן ארויסקומען פון דארטען זיי פערפעטען און א פאליציי און זיי בודק געווען די טאשען, און וועל-כע זיי האבען טאקי געפונען א פאר צוי-גלעקטנ'טע דאמען-שיך.

נעכטען זענען אלע געשטאנען אין גע-ריכט. ראכטשינסקי, די דאמע גאלאמב און זייער „פיאטשעל" בושאווק. דער לעצטער האט בעקומען 1 יאהר תפיסה, דאס ערשטע פאר 3 יאהר.

קאטאז-ארבייטער

פאדערן א לוין-אפמאך

(§) אין לאקאל פון „קארטעל" אויף גראנסקא 40 איז פארגעקומען א פער-זאמלונג פון דעלעגאטען פון די קאטאז-ארבייטער ווענען שליסען אנ'אלגעמיינעם לוין-אפמאך. ס'איז אנגענומען געווארען א רעזאלוציע, וואס וועט צוגעשטעלט ווע-רען דעם ארבייטס-אינספעקטאר.

פאר אורלויבען

מוז מען בעצאהלען

(§) אין ארבייטס-געריכט זענען נעכ-טען פארגעקומען 2 פראצעסען געגען דער פירמע „שאפאוואל" פאר נישט אויסצאהלען אין דער צייט אורלויב. דאס געריכט האט אין ביידע פאלען צוגע-פסק'ענט די תביעה.

ניטא קיין עקסמיסיעס — איז ניטא קיין שטייערן...

מעמאריאל פון הויז-בעזיצער צום מיניסטארען-ראט

(§) רינגסטאג איז פארגעקומען א פער-זאמלונג פון פארשטעהער פון אלע לאד-זער הויז-בעזיצער פעראיינען כדי צו בע-האנדלען די פראגע ווענען קאנאליזירען די הויזער, ווענען אויפהאלטען די עקס-מיסיעס, און ווענען די שטאטישע שטייערן.

נאכדעם ווי עס ווערט אויסגעוועהלט אלס פארזיצער דער ה' סלוצקי, האלט א לענגערן רעפעראט רעכ. שוממעל.

דער רעפערענט ווייזט אויף מיט צי-פערן, אין דער צייט, וואס די הויז-בע-זיצער אין לאדז קומט א מיליאן זל. פאר דירה-געלד, שטערט עס סיגרעסטווענען נישט דעם מאגיסטראט איינצומאהנען מיט דער גאנצער חומרא די שטייערן אפילו פון די חובות אויך, בעת דער אוים מאוו רעדט בפירוש, אז איינמאהנען קען מען נאר פון די הכנסות.

ווייטער ווייזט דער רעפערענט אן, אז די פערגרעסערונג פון דער ארבייטסלא-זיגקייט און דאס אפשאפען די עקסמי-סיעס וועט נאך פערגרעסערן די צאהל פון די, וואס קענען נישט צאהלען קיין דירה-געלד, און ארויסווארפען זיי וועט מען נישט קענען. דאריבער, ווען די דירות זאלען שטעהן לעדיג, וואלטען די הויז-[illegible] געהאט כאטש בעפרייט פון צאה-לען די שטייערן.

נאכ'ן רעפעראט האט זיך אנטוויקעלט א ברייטע דיסקוסיע און צום סוף איז גע-[illegible]

א פלאש מעהר כשר לפסח פון דער פירמע „פראגרעס" נאר 2 זל.

אריינגעשפרונגען אין צוג און דער'הרג'עט געווארן אויפן ארט

(§) אויף דער באהן-סטאציע אין טעס-לינגוב פאר ראדאמסק איז געלעגען בעת דער פאסאזשיר-צוג האט אנגעהויבען רוהרען, שנעל צוגעלאפען איינגערמאן, וועלענדיג אריין אין וואגאן. ער האט אבער נישט בעוויזען אנצוכאפען די קלאמקע פון וואגאן, און איז אראנטערגע-פאלען אונטער די רעדער און צושניטען געווארען אויף צוויי.

דער דערהרגעטער איז דער 20-יעה-ריגער יוזעף ארגעלעווסקי פון באבי.

יין כשר לפסח
א קווארט נומער 6 2.40 זל.

הכנסות צום 1-טען מאי

לויט'ן מוסטער פון די לעצטע יאה-רען וועלען אויך היי-יאהר אלע סאצ-יאליסטישע פארטייען אין לאדז דע-מאנסטרירען צוזאמען דעם 1-טן מאי.

עס איז שוין געקומען צו א פער-שטענדיגונג צווישען פ.פ.ס., „בונד", רעכטע און לינקע פועלי-ציון.

שטאנד-געריכט

פאר'ן באנדיט מענדרעצקי

(§) דעם באנדיט מענדרעצקי, וועל-כער האט אויסגעפיהרט דעם אנפאל אויפ'ן קאסיר פון קאלישער וואקזאל, ווערט ווי בעקאנט געשטעלט פאר א שטאנד-געריכט. דער פראצעס וועט פאר-קומען דעם 20 ד. ח. אין קרייז-געריכט.

עס פאלט שטוקאטור...

(§) פונם הויז אויף פעטריקאווער 90 זענען אראפגעפאלען איינינגע גיפסענע פיגורלעך פון 4. שטאק. צום גליק האט קיינעם פון די דורכגעהער נישט געשאדט. פאליציי האט צונויפגעשטעלט א פראָ-טאקאל.

טעאטער און קונסט

אימרי אונגאר

אויפ'ן סימפאנישען קאנצערט

דער וועלט בעריהמטער בלינדער פיאניסט, אימרי אונגאר, טרעט ארויס אויפ'ן נאכמיטאג-קאנצערט פון לאדזער פילהארמאנישען ארקעסטער, וועלכער קומט פאר דעם קומענדען זונטאג, נאכ-מיטאג אין פילהארמאניע זאל.

יודישע טעאטער-סטודיע

שפילט אין „פאפולארני"-טעאטער

היי-יאהריגען פסח פייערט די „יודי-שע טעאטער-סטודיע" אין „הזמיר" דעם 5 יעהריגען יובילעי פון איהר קינסטלע-רישער טעטיגקייט. די „יודישע טעאטער סטודיע", וואס איז בעקאנט מיט איהרע ערנסטע אויפפיהרונגען, האט זיך בעמיהט צו בעקומען דאס פוילישע „פאפולארני"-טעאטער, וואו עס וועלען גע-געבען ווערען 10 יובילעי-פארשטעלונ-גען. עס ווערט בעגייט שלום עליכם'ס „די גאלדגרעבער", י. ל. פרץ'ס „אין פאליש אויף דער קייט" און די לעצטע אויסגעצייכענטע קאמעדיע פון מענדעלע מוכר ספרים „די רייזע פון בנימין דעם דריטען".

די „יודישע טעאטער-סטודיע" בעמיט זיך, אז די יובילעי-פארשטעלונגען זאלען אראפ מיט גלאנץ.

לאדזער יודישער קאמעראל-טעאטער

אלעע 1-טער מאי 2 № — דיר.: דוד צעלמייסטער און א. בעזמאן.

גאסטשפילן פון קאמעראל- און קליינקונסט-טעאטער

אררט

קינסטלערישע אנפיהרונג: מ. בראדערזאן

היינט, נאר 1 פארשטעלונג אנהויב 10 אווענד

„פייגעל אין די לופטען"

אין 2 טיילען 12 שלאגער-נומערן.

טעקסטען: משה בראדערזאן, י. אבאזשאנעק און צלדע. מוזיק: דוד ביי-געלמאן. דעקאראטאר: דנה מאטוס. רעזשי: ש. דזשיגאן און י. שומאכער קאנצערט-מייסטער: ש. בייגעלמאן. בינע-אויפזיכט: מ. קאן.

1) אליהו ה ביא ביים שניידער, 2) טאנץ שקיץ, 3) שאך מאט, 4) אייזערנע נערוועו, 5) באסטאן, 6) אוואנגארד, 7) אין מקוה, 8) צייטען-טאנץ, 9) א ראנדקעלע, 10) טאנגא, 11) אויפן שפאנציר, 12) אויפן קאלישער וואקזאל.

בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון טעאטער פון 6 אווענד.

די פערקריפטע פרוי

שפאנענדער ראמאן פון יודישען פאמיליען-לעבען אין פוילען.

געשריבען ספעציעל פאר'ן „לאדזער טאגעבלאט" פון לעאן גאלדמאן

(107-טע פארטזעצונג)

זי האט א קליינע געטון אויפ'ן קעלנער און איהם גע-בעטען, אז באלד ווי שפאן וועט נאר אנקומען, זאל ער איהר גלייך מיטטיילען דערוועגען.

איהר אונרוהיגקייט איז געוואקסען פון מינוט צו מינוט, זי האט שוין נישט געקענט צוזיצען, אז לעאן איז אוועק-געפאהרען פון דאנציג.

זי האט אבער געהאט א טעות.

אין מאמענט, ווען זי האט געוואלט קלינגען, מ'זאל איהר ברענגען מיטאג, האט זיך פלוצלינג די טיר געעפענט און עס איז אריינגעקומען לעאן. א בלייכער, א נישט אויס-געשלאפענער, מיט אונטערגעהאקטע אויגען און צוקניידעטע קליידער, וועלכע האבען בעזאגט, אז ער איז נישט געשלא-פען א גאנצע נאכט.

און אזוי איז עס טאקי געווען.

פאמעליך און פויל איז ער אריינגעקומען אין צימער און מידענדיג א הויכען גענעץ, האט ער זיך א ווארף געטון אויף א פאטעל.

— וואו ביזטו געווען אזוי לאנג? — האט ליארא געפרעגט, ציטערענדיג פון צארן און אויפרעגונג, — איך פאדער א דין וחשבון פון דיין מיאוסער האנדלונג.

לעאן האט נאכאמאל א גענעץ געטון און האט פויל א ציה געטון זיין קערפער אויף דעם ווייכען פאטעל.

— דו דארפסט דיך נישט אומזיסט אויפרעגען! — האט ער געזאגט מיט דער גלייכגילטיגסטער מינע אין דער וועלט. מיר זענען נאך גאט צו דאנק, נישט קיין מאן און ווייב, און דו האסט דעריבער נישט קיין שום רעכט מיר צו מאכען פאמיליען-סצענעס. איבעריגענס, קענסטו אליין זיך אנשטויסען, וואו איך בין געווען. די זאך איז דאך גענוג קלאר. פאר א טייל פון דעם געלד, וואס איך האב בעקרי-גען דורך דיר — האט ער זיך מיט א איראנישע שמייכעלע פערגנוינגט פאר ליארא'ן — האב איך א ביסעל זיך געווייל מיט מיינע פריינד! כ'לעבען א שאד, וואס דו האסט זיך נישט געפונען צווישען אונז! עס איז געווען א גרויסארטיגע הוליאנקע. שאמפאניער האט זיך געגאסען ווי וואסער און נישט אין גלאז, האב איך אויסגעטרונקען פאר דיין גע-זונד!

ליארא האט זיך מיט אלע כחות אנגעשטרענגט, נישט ארויסצווייזען איהר אויפרעגונג.

— ווירקליך, — האט זי געזאגט מיט א געמאכטען, קאלטען שמייכעל, — איך מוז מיך מודה זיין, אז דו האסט דעם שווינדעל גוט אפגעארבייט.

— יא, אזוי האט עס געמוזט געשעהן, איך האב בע-מיזט ברעכען דיין עקשנות אויף אנ'אנדערן וועג. זעהסטו, איך האב געהאלטען ווארט און איך האב געזאגט, אז דו וועסט בעצאהלען דריי מאל אזוי פיל. דו ווייסט דאך, אז מיט מיר טרייבט מען נישט קיין שפאס. איך קען צו יעדער צייט געפונען מיטלען דיך צו צווינגען צו עפענען דעם בייטעל.

ליארא איז א ווייליגע בלייך געווארען, אבער באלד האט זי זיך בעהערשט.

— האלט א ביסעל איין די שפראך, מיין טייערער — האט זי געזאגט און איז צוגעגאנגען צום טיש און האט ארויסגענומען פון שופלאד געלד.

— אויב דו מיינסט, אז איך בין אזוי קליינליך און קארג, האסטו א טעות. דא האסטו נאך געלד און איך קען דיר זאגען, אז דו קענסט זיין א בעסערער שאנטאזשיסט ווי אנ'עהרען-מאן.

זי האט זיך מיט פעראכטונג אויסגעדרעהט מיט די פלייצעס צו שטאנען. לעאן האט צוגענומען דאס געלד און איז ארויס פון צימער, נישט געזעגענדיג זיך אפילו.

פון דעם מאמענט אן איז ער שוין כמעט נישט גע-קומען צו ליארא'ן. ער האט גאנצע טעג און נעכט ארום-געהוליעט.

ער האט זיך איינגאנצען אפגעזאגט פון דעם פלאן זי, צו פערלאזען. ער האט געזעהן, אז ער קען לייכט ארויס-קריגען פון איהר געלד און ער האט בעשלאסען זיך צו בעהאלטען ביי איהר אזוי לאנג, ביז ער וועט זי נישט אינ-גאנצען בעראבעווען.

רויזעלע קען זיך דערוויל רוהיג זיצען ביי העכט'ן וועלכען ער האט מיט א פאר טעג צוריק געשיקט זיין אדרעס און פון וועלכען ער האט ערהאלטען ידיעות.

ער האט נישט בערעכענט, אז עס איז שוין אנגעקו-מען פון איהם א טעלעגראמע אין אז זי איז אריינגעפאלען אין ליארא'ס הענד.

איינמאל פארמיטאג, ווען ער איז פעסט געשלאפען נאך א נאכט-הוליאנקע, איז ליארא אוועק אויף דער פאסט אפנעמען יענעם געהיימניספולען בריף, וועגען וועלכען עס איז מיטגעטיילט געווען אין דער טעלעגראמע.

— „פארזיכטיגקייט 26" — האט זי געזאגט נישט נישט דרייסט צום פאסט-בעאמטען, פונקט ווי זי וואלט מורא געהאט, אז ער קען איהר אבזאגען ארויסצוגעבען דעם בריף.

אבער דער בעאמטער האט מיט דער גלייכגילטיגסטער מינע אריינגעשטעקט די האנד צווישען די פאכען פון דער שאנק און האט געזוכט צווישען די בריף.

„פארזיכטיגקייט 26" — האט ער געזאגט צו זיך — ביטע, דא איז דער בריף — האט ער זיך געווענדעט צו ליארא'ן.

ליארא האט געפיהלט, אז דאס הארץ קלאפט איהר ווי מיט א האמער.

זי האט שנעל ארייגעלעגט דעם בריף אין האנד-בייטעל און האט איהם ארויסגענומען ערשט אויף דער גאס.

ווען זי האט א קוק געטון אויף דער אדרעס, האט זי אינסטינקטיוו א ציטער געטון.

די האנט-שריפט אויף דעם קאנווערט האט זי שוין אמאל געזעהן. זי האט זיך דייטליך דערמאנט די רונדיגע, קליינע בוכשטאבען, אבער וואו האט זי דאס פריהער גע-זעהן!

פלוצלינג האט זי זיך דערמאנט.

די דאזיגע האנט-שריפט איז דייטליך ענליך געווען צום בריף, וועלכען עס האט איהר געבראכט דער בלומע-שער שליח פון דאקטאר גרינשטיין.

זי האט בעקומען דעם בריף.

(פארטזעצונג קומט)

אינטערעסאנטע וועלט-נייעס אין בילדער

דאס „לויף-וואונדער" נורמי
איז לעצטענס דיסקוואליפיצירט געווארען, ווייל ער האט פון ספארט געמאכט א פרנסה.

צוויי דורות אין דער מאדע.
א לעצטע אויפנאהמע פון די פערד-געיעגען אין לאנדאן.

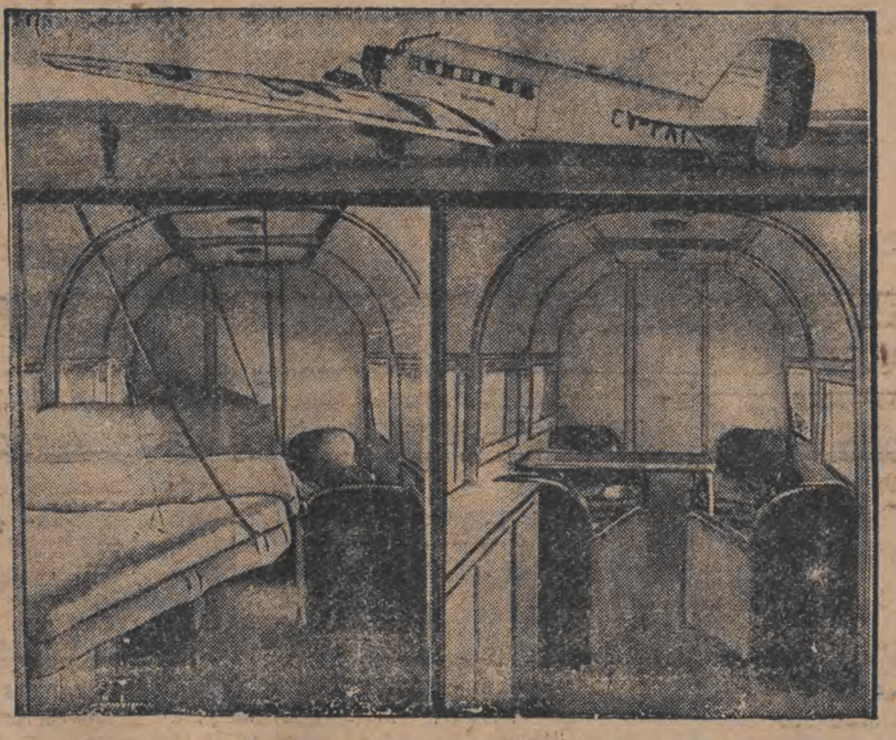

די לופט-יאכטע פון רומענישען פרינץ ביבעסקו
די מאדערנסטע קאבינע (רעכ.ס) איז איינגעארדענט אלס סאלאן, די לינקע — אלס שלאף-צימער. מיט דער יאכטע וועט ער מאכען א רייזע קיין אפריקא.

מוסאליני טריקענט אויס זומפען
זין געשפרעך מיט איטאליענישע ארבייטער, וואס זענען דערביי בעשעפטיגט.

דאר, וואו פיקארד האט פערענדיגט זיין סטראטאספערע-פליה
אין די עטצטאלער אלפען האט מען גענומען אויפהויבען די גאנדעל, כדי זי צו ברענגען אין בריסעלער אוניווערזיטעט-מוזעאום. זי איז אבער צוריק אריינגעפאלען 200 מעטער אין תהום.

איטאליען שענקט דייטשלאנד א טייער געטהע-בוך
די מתנה ווערט איבערגעגעבען דעם דייטשען בזטשאפטער אין רוים.

ארבייטס-לאזע-דעמאנסטראציע אויפ'ן וואסער
איז די טעג פארגעקומען אין אמסטערדאם פון די דארטיגע פארט-ארבייטער. די דעמאנסטראציע האט זיך געציגען אויף דער גאנצער לענג פון די שטאטישע קאנאלען.

„א פרוי, וואס לאכט"

Zofja Batycka, Aleksander Zabczyński, Krystyna Ankwiczówna

אנהויב פון די סעאנסען: אין וואכען-טעג 4 נאכמיטאג, שבת, זונטאג און חגאות 2 נאכמיטאג.

היינט און טעגליך!!

100 פראצענטיגער פוילישער קלאנג-פילם
א ראמאן פון א גרושה מיט איהר מאנ'ס אדוואקאט. — אין די הויפט-ראלען:

קלאנג-קינא-טעאטער

RAKIETA

Sien

קויפט נור פון די 1-טע קוועלע

גרויסער אויסוואהל

שפאציר-וואגענס אייזען · ניקעל בעטען

מאטראצען ספרענזינגוע „Patent" וויזימאטשקעס אמעריקאנער

צו בעקומען אין פאבריקס-לאגער

„DOBROPOL" Łódź, Piotrkowska 73 אין הויף

סאלאן „נאדיא" נארוטאוויטשא גאס 7

ULICA NARUTOWICZA 7

מאגאזין פאר קינדער-קאנפעקציע, דאמען-וועש און גאלאנטעריע

גרויסער אויסוואהל פון די נייעסטע מאדעלען

● סאליד ● געשמאקפול ● עלעגאנט ● פרייזווערט ●

בעקליידעט קינד און מוטער

SALON „NADJA", ulica Narutowicza 7.

קלאנג-קינא

ZACHĘTA

זגיערזשער-גאס 26.

היינט — ווי ווייטערדיגע טעג!

גרויסער קלאנג-קונסט-ווערק — א. נ.

„קאווקאזער נעכט"

א דראמע פון לעבען פון דער רוסישער עמיגראציע. פול מיט גלענצעודע מעלאדיעס און שטימונגס-סענטימענטען

אין די הויפט-ראלען: (גרוזינישער פירשט)

NESTOR ARJANI, NATALJA LISIENKO, GINA MANES, JACQUES CATELAIN

אין דאזיגען פילם וועלען מיר זעהן דזשיגיט בקא און לעזגינקע, מיר וועלען הערען ציגיינער-ראמאנסען איסגעפירט אין רוסיש.

נאהנטסטער פראגראם: „דער קעניג פון די בולווארען".

אנהויב פון סעאנסן 4 נאכמ. שבת, זונטאג און חגאות 12 מיטאג

פאפולערע יורישע

„פאלקס-ביבליאטעק"

כאר איין גילדען — רעדאגירט דורך רחל פייגענבערג!

דער אבאנאמענט אויפ'ן ערשטען האלבען יאהר קאסט בלויז 3 גילדען. א בוך וועט ערשיינען יעדע צוויי חדשים. די ערשטע 2 ביכער: „די שפייזערינס אין סטעפ" ראמאן פון ש. ל. בלאנק און דאס געשיכטע-בוך „אראבער" פון מ. סמיליאנסקי זענען איבערגעגעבען צום דרוק און וועט זיי וועלען ערשיינען, וועלען זיי גלייך פונאנדערגעשיקט ווערען דורך דער פאסט צו די אבאנענטען. ס'ווערט אויך צוגעגרייט דער מאטעריאל צום דריטען בוך, וועלכער איז ספעציעל

געווידמעט דער יודישער פרוי

און צום צווייטען האלב יאהר ווערען איבערזעצט אין יודיש די אקוועלסטע ווערק פון ברענער'ן און א. ד. גארדאנ'ען.

אין לאדז איז די אבאנענטען-זאמלונג פאר דער יודישער „פאלקס-ביבליאטעק" איבערגעגעבען געווארען צו די יוגענדליכע ארגאניזאציעס פון גורדוניה און „השומר הצעיר".

איינצאהלען פאראויס בלויז 3 גילדען און אנגעבען פינקטליך דעם אדרעס פאר די אבאנענטען איז פעראנטווארטליך די רעדאקטאריו פון דער „פאלקס-ביבליאטעק" רחל פייגענבערג.

איבערזעצער

פון פערשידענע שפראכען: פויליש, דייטש, רוסיש, פראנצויזיש, ענגליש און אלע אנדערע שפראכען אויף יודיש, נעמט אן צו צוגענגליכע פרייזען ל. קשעפיצקי. ביים צאהן-דענטיסט קשעפיצקי, פאמארסקא 4. פון 9 ביז 1 נאכמיטאג און פון 3 ביז 7 א זייגער אווענד.

Dr. HALTRECHT

ספעציאל-ארצט

פאר הויט און געשלעכטס-קראנקהייטען

פעטריקאווער 10, טעל. 245-21

נעמט אן פון 8-11 פריה, פון 12.30-1.30 נ"מ. און פון 5 ביז 9 אוו. זונטאג פון 10 ביז 1 בייטאג

נייעסטע

קיכען-מעבעל

קארידאר און כאר קינדער צימערן

עמפפעהלט צו נידריגע פרייזען

די בעוואוסטע פירמע

Sz. Dzięciarski

16 Piotrkowsk 16 אין הויף

צו פערקויפען

א גאל נטערין-געשעפט וואס עקזיסטירט שוין 19 יאהר, צוליב דער קראנקהייט פון מיין פרוי. זשעלאנא № 33 (גרינער מארק).

לאנג-יעהריגער גערינגעם-סעקרעטאר

שרייבט און ערלעדיגט אלערליי

ביטעס, אנקלאגעס און קלאוזולעס

— ספעציאליסט אין מיליטער-ענינים —

ווי אויך אין שרייבען ביטעס פאר איינציגע שפייזערס.

שנעלער אויסקויף פון פאטענטען און רעגיסטראציע-קארטען אויפ'ן יאהר 1932

ב. מאז, פעטריקאווער 10

אבאנאמענטס-פרייז: פאר 8 חדש אין פוילען 5 זלאטיס, אין פראנקרייך און בעלגיען—20 פראנק, אין אנדערע לענדער 1.25 ... אנאנסען-פרייז: פאר א מילימעטער-שורה פאר'ן טעקסט 16 גר. פרייטאג 24 גר., אין טעקסט 40 גר. פרייטאג 60 גר., נאכ'ן טעקסט 12 גר. פרייטאג 18 גר., פאר אויסלענדישע אנאנסען 100% טייערער. אויסער דער טאקס מיט 50 טייערער. פון די פרייזען ווערט ניט ערמעסיגט קיין ראבאט.

Drukarnia E. i M. Hamburskich. Łódź, Piotrkowska 16. Dzierżawca: M. B. Wom. — Odpowiedzialny Red.-wydawca: L. Lider